

Cimel. N 2. a (= Cimel. 53)

Cod. lat. 23630,

Zf. 630.

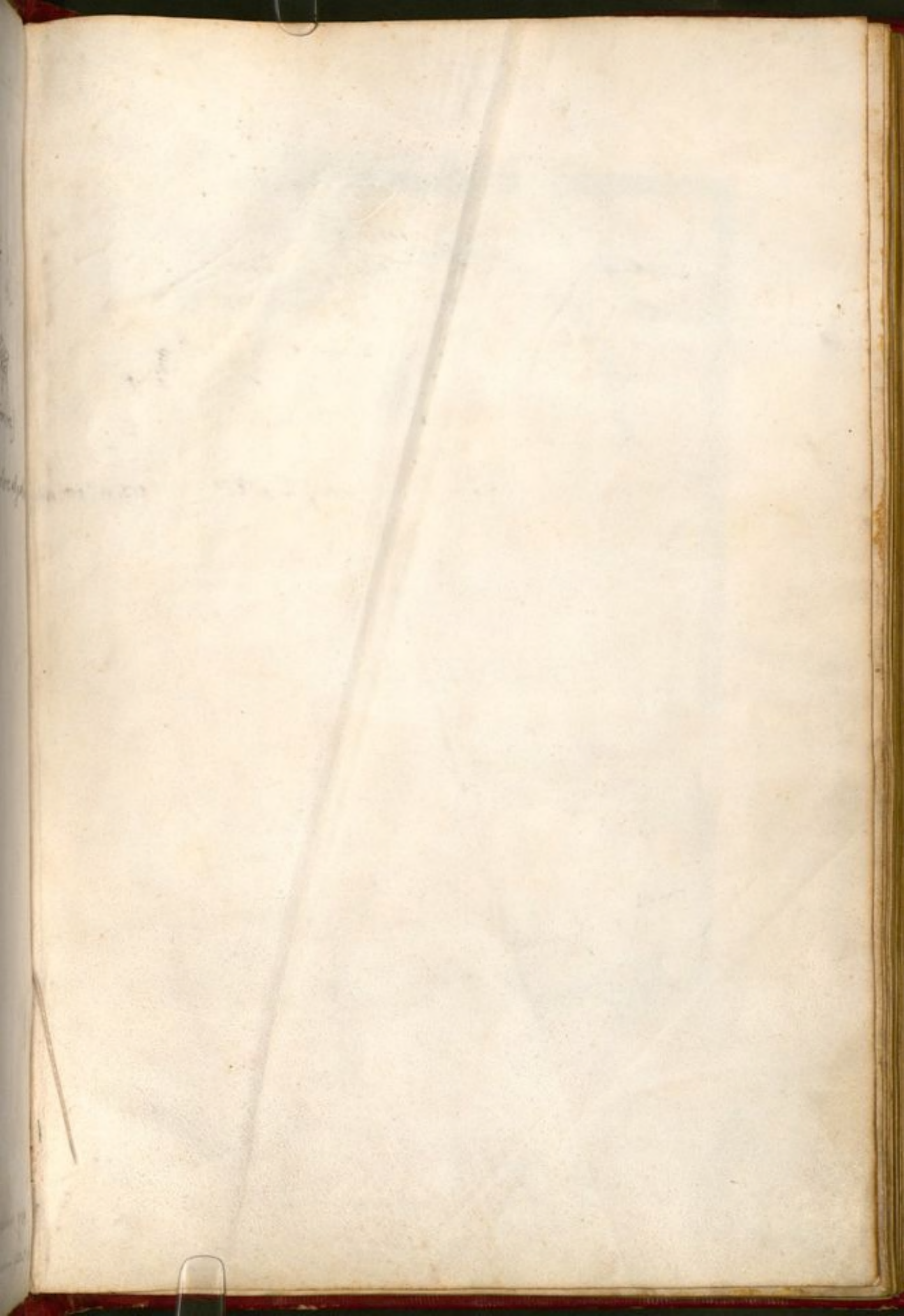
Beschrieben die Vorderseite in
J. O. Westwood Adeser. catal. of the fictile
ivories, London. 1876 p 135 n° 298

(Förster Denkmale tom. II hat diese Handsch. mit
der Ellemhards verwechselt, siehe Westwood ^{mit} p. 135)
Förster Gesch. d. deutsch. Kunst. 1860. I p. 66 (Vorders.)
Sieghard. p. 107 (Vorders.)

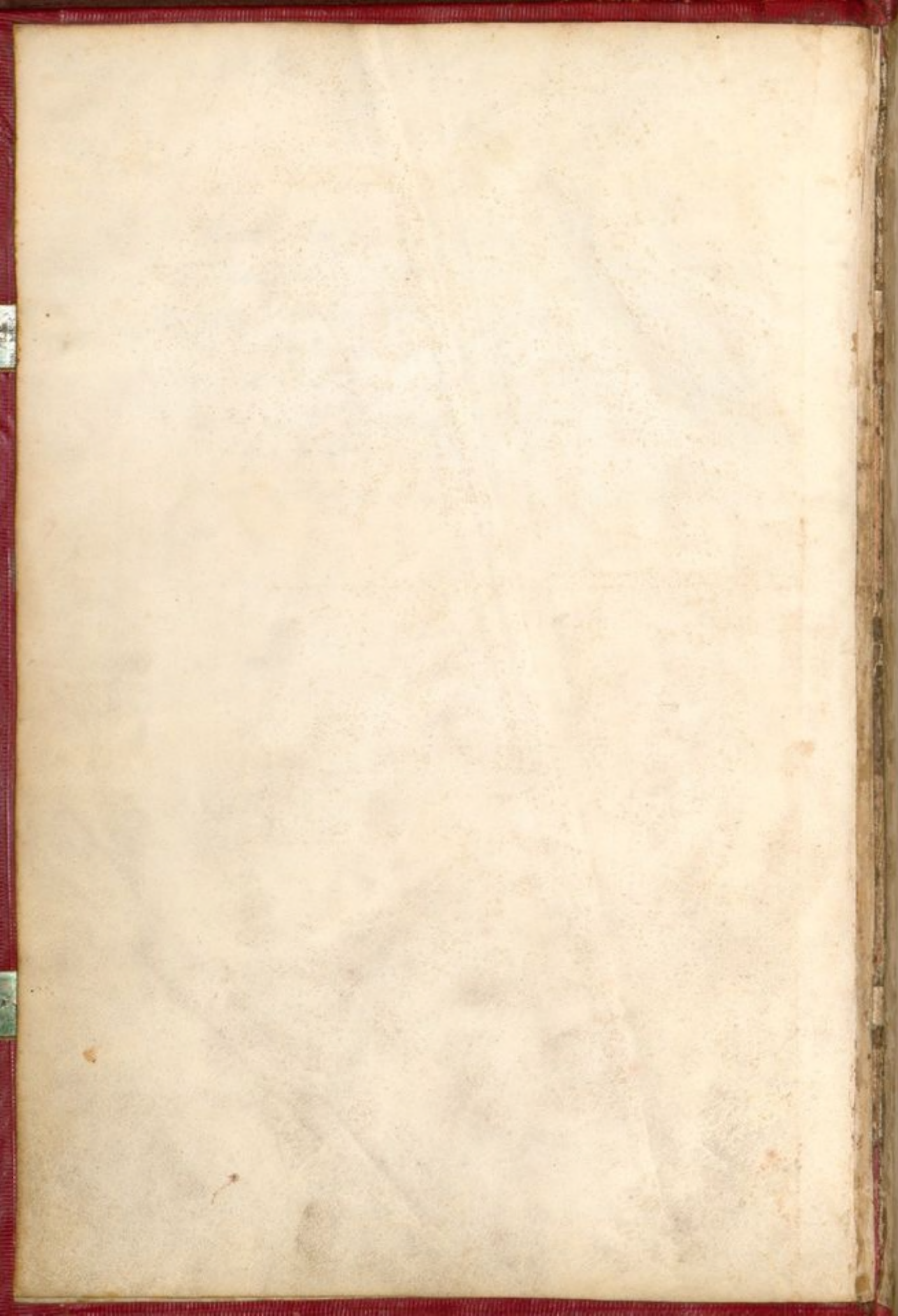
Nouv. Mélanges d'arch. (Cahier) II p. 28 (Vorders. abgebildet)

J. Walneus (Episcopus Augustanus et Patronus ecclesie græ.
Valis 890. Canonicus 973. Mortuus 83 annos. Episcopatum possidet 50.

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS

Dē PROBITVS ESTO

D^S PROPITIUS ESTO

ODALRICO PECCATORI.

IN VIGILIA NATA
LIS DNI SEQUE
NTIS EVSCD MATH.

VM ESSET DES PONSAT
MAT IHV MARIA IOSEPH.

Ante

ANTE QUAM CONUENIRENT.
inuenta ē in utero habens de spū scō.
Ioseph aut uir ei cū cēt iust⁹ & nollet eā
traducere. uoluit occulte dimittere eam.
Hec aut eo cogitante. ecce angelus dñi
in somnis apparuit ei dicens. Ioseph fili
dauid. noli timere accipere mariam con
iugem tuā. Quod enī in ea natum ē. de
spū scō ē. Pariet aut filium. & uocabis
nomē ei⁹ ih̄m. Ipse enī saluum faciet popu
lum suum. a peccatis eorum. **I**N PRIMO

GALLI CANTV.

SECUNDUM LUCAM.

IN ILLO TEMPE

XIII EDICTUM A

CAESARE AUGUSTO. UT

DESCRIBERETUR UNIUE

SUS ORBIS. HEC DESCRIP

TI¹O P¹MA FACTA E. APSIDE SYRIE CYRINO.

Et ibant omnes. ut p[er]ficerentur singuli
in suā ciuitatē. Ascendit autē & ioseph
agalil[ea] de ciuitate nazareth in iudeam
ciuitatē dauid que uocatur bethleem.
eo quod esset de domo & familia dauid.
ut p[er]ficeret cū maria desponsata sibi uxo
re pregnante. Factū ē autē cū essent ibi
impleti sunt dies ut pareret. & peperit fi
lium suū p[ri]mogenitū. Et pannis eū inuol
uit. & reclinauit eum in presepio. q[uia] n[on] erat
ei locus in diuersorio. Et pastores erant
in regione eadem uigilantes. & custodien
tes uigilias noctis. supra gregem suum.
Et ecce angelus d[omi]ni stetit iuxta illos. &
claritas d[omi]ni circumfulsit illos. Et timuerūt
timore magno. Et dixit illis angelus.
Nolite timere. Ecce enī euangelizo uobis
gaudium magnū. q[uo]d erit omī populo.
Quia natus ē uobis hodie saluator. q[ui] ē xp[istu]s
d[omi]n[us] in ciuitate dauid. Et hoc uob[is] signū.

Inueni&is infantem pannis inuolutum. &
positū in p̄sep̄io. Et subito facta ē cū angelo
multitudo militū celestis. laudantiū dñm
& dicentiū. Glā in altissimis dō. & in t̄ra
pax hominibus. bonę uoluntatis.

IN PRIMO MANE. SCDM LUCAM.

I*N ILLO TEMPR.*
ASTORES LO
quebant̄ ad inuicē.
Transcamus usq;
bethleem. & uide
amus hoc uerbū
quod factū est.
quod fecit dñs & ostendit
nobis. Et uenerunt festi
nantes. & inuenerunt
mariam & ioseph. & infantē positum in
p̄sep̄io. Uidentes autē. cognouerunt
de uerbo qđ dictū erat illis de puero hoc.

Et omnes qui audierunt mirati sunt . & de
his que dicta erant a pastoribus ad ipsos.
Maria autem conseruabat omnia uerba hec.
in corde suo . Et reuersi sunt pastores glo
rificantes & laudantes dñm . in omnibus
que audierant & uiderant . sicut dictum
est ad illos .

IN DIE S C O
SEQV EN T SEV
SCDM IO H

PRINCIPI O ERAT VER
B V O

ET VERBUM ERAT APUD D^m.
Et d^s erat uerbum. Hoc erat in¹ principio
apud d^m. Omnia p^r ipsum facta sunt. & sine
ipso factu^m est nihil. Q^od factu^m est. in ipso uita
erat. Et uita erat lux hominu^m. & lux in te
nebris lucet. & tenebre ea^m n^{on} comprehender^{unt}.
Fuit homo missus a d^o. cui nom^{en} erat iohan
nes. hic uenit in testimoniu^m ut testimoniu^m
phibere^t de lumine. ut om^{ne}s crederent
p^r illu^m. Non erat ille lux. sed ut testimoniu^m
phibere^t de lumine. Erat lux uera. que
illuminat omne^m homine^m uenientem in
mundu^m. In mundo erat. & mundus p^r ip
sum fact^{us} est. & mundus cu^m n^{on} cognouit.
In p^rpa uenit. & sui cu^m n^{on} receperunt.
Quotquot aut^{em} receperunt eu^m. dedit eis
potestate^m filios dⁱ fieri. his qui credunt
in nomine ei^{us}. Qui n^{on} ex sanguinibus. neq^{ue}
ex uoluntate carnis. neq^{ue} ex uoluntate
uiri. sed ex d^o nati sunt. Et uerbu^m caro

factum est et habitauit in nobis. & uidimus
gloriam ei gl̃am quasi unigeniti a patre.
plenum gratie. & ueritatis.

INNATALE SCI STEPHANI.

SCDM MATHEV.

IN ILLO TEMPR.

ICEBAT IHC
turbis iudeorum
& p̃ncipibus sa
cerdotu. Ecce
ego mitto ad uos

p̃ph̃etas & sapientes & scribas. & ex illis
occidẽtis & crucifigẽtis. & ex illis flagella
bitis in synagogis ur̃is. Et p̃sequemini
de ciuitate in ciuitatem. ut ueniat sup
uos omnis sanguis iustus q̃ effusus est
sup terram a sanguine abel iusti usq;
ad sanguinẽ zacharie filii barachie. quẽ
occidistis inter templum & altare.
Amendico uobis. uenient hec omnia

super generationem istam. Hierusalem hieru⁹
salem: que occidis pph^{as}. & lapidas eos qui
ad te missi sunt. Quotiens uolui congregare
filios tuos quemadmodum gallina congre
gat pullos suos sub alas: & noluisti. Ecce.
relinquetur uobis domus ur̃a deserta.
Dico enim uobis. Non me uidebitis amo
do donec dicatis: benedictus qui uenit
in nomine dñi.

IN NATALIS S^CI IOHANNIS.

SEQUENT. S. EV. S^CDM IOH.

IN ILLO TEMPE.
I^XIT IHC PETRO.

Sequere me.

Conuersus p^{er}rus.
uidit illū discipu
lum quē diligebat

i^hc sequentem: qui & recubuit in cena sup
pectus ei & dixit: Dñe: quis ē qⁱ tradet te.
Hunc g^o cum uidisset p^{er}rus: dicit i^hv.

Onē. hic autem quid. Dicit ei hē. Sic cum
uolo manere. donec ueniam. Quid ad te.
Tu me sequere. Exiuit g̃ sermo iste inter
fratres. quia discipulus ille non moritur.
Et non dixit ei hē non moritur. sed sic cum
uolo manere donec ueniam. quid ad te.
Hic ē discipulus qui testimonium phibet
de his. & scripsit hec. Et scimus quia uerū
est. testimonium eius.

INNATALE

SCORV INNOCENT.

SCDM MATHEV.

IN ILLO TEMPER.

CCE ANGELVS

dn̄i. apparuit in som
nis ioseph dicens.

Surge & accipe pu
erum et matrem eius. & fuge in egyptū. &
esto ibi usq. dum dicam tibi. Futurum ē
enim. ut herodes querat puerū ad p̄dendū
eum. Qui consurgens. accepit puerū et

10
matrem eius nocte & secessit in egyptum. &
erat ibi usque ad obitum herodis. ut adimple-
retur quod dictum est domino. per prophetam dicen-
tem. Ex egypto uocaui filium meum. Tunc
herodes uidens quod illusus esset a magis. iratus
ualde. Et mittens. occidit omnes pueros
qui erant in bethleem et in omnibus finibus
eius ab imatu et infra. secundum tempus
quod exquisierat a magis. Tunc adimpletum
est. quod dictum est per hieremiam prophetam
dicentem. Vox in Rama audita est. ploratus
et ululatus multus. Rachel plorans filios suos.
Et noluit consolari. quia non sunt.

Postquam consummati sunt dies octo ut
circumcideretur puer.
uocatum est nomen eius ihc. Quod uoca-
tum est ab angelo. priusquam in utero con-

ciperetur. **I**N DIE S^{CO} EPIPHANIE D^{NI}

SEQV^{NT} S^{CI} EVG.

S^{CD} M^{ATHEV}

UND N^{AT} V^S

esset ihc in bethleem

iudee in diebus hero

dis regis. ecce magi

ab oriente uenerunt hierosolymam dicen

tes. Ubi est qui natus est rex iudeorum. Uidi

mus enim stellam ei in oriente. & uenimus

adorare eum. Audiens aut^{em} herodes rex

turbatus est. & omnis hierosolyma cu^m illo.

Et congregans omnes principes sacer

dotum et scribas populi. sciscitabatur ab

eis ubi xpc nasceretur. At illi dixerunt

ei. In bethleem iudee. Sic enim scriptu^m est

p^{ro}ph^{et}iam. Et tu bethleem terra iuda.

nequaquam minima es in principib^{us} iuda.

Ex te enim exiet dux. qui regat popu

lum meum israhel. Tunc herodes clam

uocatis magis. diligenter didicit ab eis tēpus
stelle. que apparuit eis. Et mittens illos
in bethleem. dixit. Itē & interrogate di
ligenter de puero. & cum inueneritis re
nuntiate mihi. ut & ego ueniens adorem eū.
Qui eū audissent regem. abierunt. Et ecce
stella quam uiderant in oriente antece
debat eos. usq; dum ueniens starē supra
ubi erat puer. Uidentes autē stellam. gauisi
sunt gaudio magno ualde. Et intrantes
domum. inuenerunt puerum cū maria
matre eius. Et procidentes. adorauerunt
eum. Et apertis thesauris suis. optule
runt ei munera. aurum. thus. & myrram.
Et responso accepto in somnis ne redi
rent ad herodem. per aliam uiam reuer
si sunt in regionem suam.

PASSIO DNI NRI IHV XPI
SCDM MATHEVM
| NILLO TEMPR DIXIT IHC DISC S

CITIS QUIA
post biduum pas
cha fiet. & filius
hominis tradetur
ut crucifigatur.
Tunc congrega
ti sunt principes
sacerdotum & seniores populi in atrium
principis sacerdotum qui dicebatur ca
yphas. et consilium fecerunt ut ihm do
lo tenerent. & occiderent. Dicebant
autem. Non in die festo. Ne forte tu
multus fieret in populo. Cum autem esset
ihc in bethania in domo simonis leprosi.
accessit ad eum mulier habens alabas
trum unguenti pretiosi. et effudit sup
caput ipsius recumbentis. Uidentes
autem discipuli. indignati sunt dicentes.
Ut quid perditio hęc. Potuit enim istud

uenundari multo. & dari pauperibus. Sciens¹²
autē ih̄c. ait illis. Quid molesti estis mulieri.
Opus bonum. operata ē in me. Nam semp
pauperes habetis uobiscum. me autē non
semp habebitis. Mittens enī unguentum
hoc in corpus meum. ad sepeliendū me fecit.
Amendico uobis. ubicumq; p̄dicatū fuerit
hoc euangelium in toto mundo. dicetur. &
quod hęc fecit in memoriam ei. Tūc abijt
unus de duodecim qui dicitur iudas scari
oth ad principes sacerdotum. et ait illis.
Quid uultis mihi dare. & ego uobis cum
tradam. At illi. constituerunt ei trigin
ta argenteos. Et exinde querebat oport
unitatem. ut cum traderet. Prima autē
die azimorum. accesserunt discipuli ad
ih̄m dicentes. Ubi uis paremus tibi come
dere pascha. At ih̄c dixit. Ite in ciuita
tem ad quendam. et dicite ei. Magister
dicit. Tempus meum prope ē. apud te

hęc

facio cum discipulis meis. Et fecerunt disci-
puli sicut constituit illis ih̄c. et parauerunt
pascha. Vespere autē facto. discumbebat
cum duodecim discipulis suis. Et edentib;
illis. dixit. Amen dico uobis. quia unus ur̄m
me traditurus ē. Et contristati ualde. cepe-
runt singuli dicere. Numquid ego sum dñe.
At ipse respondens. ait. Qui intinguit mecum
manum in parapside. hic me tradet. Filius
quidem hominis uadit. sicut scriptum ē de
illo. Vt autē homini illi. p quem filius homi-
nis tradetur. Bonum erat cū si nat⁹ n̄ fuisset
homo ille. Respondens autē iudas qui tradidit
eum. dixit. Numquid ego sum rabbi. At illi.
Tu dixisti. Cenantibus autē eis accepit ih̄c pa-
nem. & benedixit ac fregit. deditq; discipu-
lis suis & ait. Accipite et comedite. Hoc ē
corpus meum. Et accipiens calicem gratias
egit. & dedit illis dicens. Bibite. ex hoc om̄s.
Hic ē enim sanguis meus noui testamenti.

12
qui promissus effundetur in remissionem pec-
catorum. Dico autē uobis. non bibam amo-
do de hoc genimine uitis. usq. in diem illū
cū illud bibam uobiscū nouum in regno pa-
tris mei. Et ymno dicto. exierunt in mon-
tem oliueti. Tunc dicit illis ih̄c. Om̄s uos
scandalum patiemini in me. in ista nocte.
Scriptum ē enī. Percutā pastorem. & dis-
pergentur oues gregis. Postquam autē resur-
rexero. p̄cedam uos in galileam. Respon-
dens autē p̄r̄rus. ait illi. Et si omnes scanda-
lizati fuerint in te. ego numquā scandaliza-
bor. Ait illi ih̄c. Amen dico tibi. q̄a in hac
nocte antequam gallus cantet. ter me
negabis. Ait illi p̄r̄rus. Et uam̄si oportu-
erit me mori tecū. non te negabo. Similit̄
et omnes discipuli dixerunt. Tunc uenit
ih̄c cū illis in uillam que dicitur gethsema-
ni. & dixit discipulis suis. Sedete hic. donec
uadam illuc & orem. Et assumpto p̄r̄ro

et duobus filiis zebedei. cepit contristari
& mestus ē. Tunc ait illis. Tristis ē anima
mea. usq. ad mortem. Sustinete hic. & uigi
late mecum. Et pgressus pusillum. p̄cidit in
faciem suā orans et dicens. Mi pater. si possi
bile ē. transeat a me calix iste. Uerum tamen
non sicut ego uolo. sed sicut tu. Et uenit ad
discipulos. & inuenit eos dormientes. Et di
xit petro. Sic non potuistis una hora uigila
re. Vigilate & orate. ut n̄ intretis in tempta
tionem. Sp̄s quidem prompt ē. caro autē in
firma. Iterū secundo abiit. & orauit dicens.
Pater mi. si n̄ potest hic calix transire nisi bi
bam illum. fiat uoluntas tua. Et uenit iterū.
et inuenit eos dormientes. Erant enī oculi
eorū grauati. Et relicus illis iterū abiit. &
orauit tertio eundem sermonem dicens.
Tunc uenit ad discipulos suos. & dixit illis.
Dormite & requiescite. Ecce appro
pinquabit hora. et filius hominis tradetur

in manus peccatorum. Surgite. eamus. ¹⁴ Ecce
adpropinquabit. qui me tradet. Adhuc
ipso loquente. ecce iudas unus de duodeci
uenit. & cum eo turba multa cum gladiis et fusti-
bus. missi a principibus sacerdotum et senio-
ribus populi. Qui autem tradidit eum. dedit
illis signum dicens. Quemcumque osculat^r
fuerit ipse est. tenete eum. Et confestim ac-
cedens ad ihm. dixit. Ave rabbi. Et oscu-
lat^r est eum. Dixitque illi ihc. Amice. ad quid
uenisti. Tunc accesserunt & manus iniece-
runt in ihm. & tenuerunt eum. Et ecce
unus ex his qui erant cum ihu. extendens ma-
num exemit gladium suum. et percutiens
seruum principis sacerdotum. amputauit
auriculam ei. Tunc ait illi ihc. Conuer-
te gladium tuum. in locum suum. Omnes enim qui
acceperint gladium. gladio peribunt.
An putas quia non possum rogare patrem meum.
& exhibebit mihi modo plusquam duodeci

legiones angelorum. Quomodo ergo imple
buntur scripture. **I**n Quia sic oportet fieri.
In illa hora. dixit ih̄c turbis. Tamquam ad latro
nem existis cū gladiis et fustibus. comprehendere
me. Cotidie apud uos sedebam docens in
templo. & n̄ me tenuistis. Hoc autē totū factū
est. ut implerentur scripture prophetarum.
Tunc discipuli omnes relicto eo fugerunt.
At illi tenentes ih̄m. duxerunt ad cayphan
principem sacerdotū ubi scribe & seniores
conuenerant. Petrus autē sequebatur eū a lon
ge. usq. in atrium principis sacerdotū. Et
ingressus intro. sedebat cū ministris ut uide
rē finem. Principes autē sacerdotum et omne
concilium. querebant falsum testimonium
contra ih̄m. ut eum morti traderent. Et non
inuenerunt. cū multi falsi testes accessissent.
Nouissime autē uenerunt duo falsi testes. &
dixerunt. Hic dixit. Possum destruere tem
plum dī. & post triduum reedificare illud.

15
Et surgens princeps sacerdotum . ait illi .
Nihil respondes ad ea que isti aduersum te
testificantur . Ihesus autē tacebat . Et princeps
sacerdotū . ait illi . Adiuro te per dñm uiuum .
ut dicas nobis si tu es filius dñi xpc . Dicit illi
ihc . Tu dixisti . Uerum tamen dico uobis .
a modo uidebitis filium hominis sedentem
adextris uirtutis . et uenientē in nubib; celi .
Tunc princeps sacerdotum scidit uestimenta
sua dicens . Blasphemaui . quid adhuc ege
mus testibus . Ecce nunc audistis blasphe
miam . quid uobis uidetur . At illi respon
dentes dixerunt . Reus ē mortis . Tunc ex
puerunt in faciem ei . & colaphis eū cecide
runt . Alii autē . palmas ei in faciem dederunt
dicentes . Propheta nobis xpc . quis ē qui
te percussit . Petrus uero sedebat foris in atrio .
Et accessit ad eum una ancilla dicens .
Et tu cū ihu galileo eras . At ille negauit
coram omnibus dicens . Nescio qđ dicis .

Exeunte autem illo ianuam uidit cum alia
ancilla. & ait his qui erant ibi. Et hic erat cum
ihū nazareno. Et iterum negauit cum iuramē
to. quia non noui hominem. Et post pusillū
accesserunt qui stabant. & dixerunt per & ro.
Vere. & tu ex illis es. Nam ex loquela tua.
manifestum te facit. Tunc cepit detestari
et iurare. quia nō nouisset hominem. Et con
tinuo gallus cantauit. Et recordatus est
petrus uerbi ihū quod dixerat. prius quā
gallus cantet. ter me negabis. et egressus
foras. fleuit amare. Mane autē facto consili
um inierunt omnes principes sacerdotū
et seniores populi aduersus ihū. ut eū mor
ti traderent. Et uinctū adduxerunt eum.
& tradiderunt pontio pilato presidi.
Tunc uidens iudas qui eum tradidit quod
damnat' eet. penitentia duct'. retulit
triginta argenteos principibus sacerdo
tum & senioribus dicens. Peccaui. tradens

16
sanguinem iustum. At illi dixerunt. Quid
ad nos? Tu uideris. Et proiectis argenteis
in templo recessit. & abiens laqueo se suspen
dit. Principes autē sacerdotum. acceptis ar
gentis. dixerunt. Non licet eos mittere in
corbanam. quā pretium sanguinis ē. Consilio
autē inito emerunt ex illis agrum figuli. in
sepulturam peregrinorū. Propter hoc uo
cat ē ager ille acheldemach. hoc ē ager
sanguinis. usque in hodiernū diem. Tunc im
pletum ē. quod dictū ē phieremiam pphe
tam dicentē. Et acceperunt triginta ar
gentos pretium appreati. quē apprea
uerunt a filiis israhel. & dederunt eos in agrū
figuli. sicut constituit mihi dñs. Ihc autē
stetit ante presidem. Et interrogauit eū
preses dicens. Tu es rex iudeorū. Dicit ei
ihc. Tu dicis. Et cū accusaretur a princi
pibus sacerdotū et senioribus. nihil respon
dit. Tunc dicit illi pilatus. Non audis quāta

aduersum te dicunt testimonia. Et non
respondit ei ad ullum uerbum. ita ut miraretur
preses uehementer. Per diem autem sollemnem
consueuerat preses dimittere populo. unum
uinctum quem uoluissent. Habebat autem tunc
uinctum insignem. qui dicebatur barrabbas.
Congregatis ergo illis. dixit pilatus. Quem uul-
tis dimittam uobis. Barrabban. animum qui
dicitur xpc. Sciebat enim quod pro inuidiam
tradidissent eum. Sedente autem illo pro tribuna-
li. misit ad illum uxor eius dicens. Nihil tibi et iu-
sto illi. Multa enim passa sum hodie pro uisum.
propter eum. Principes autem sacerdotum & senio-
res persuaserunt populis ut peterent barrabban.
animum uero perderent. Respondens autem preses. ait illis.
Quem uultis uobis de duobus dimitti. At illi
dixerunt. Barrabban. Dicit illis pilatus.
Quid igitur faciam de ihu. qui dicitur xpc.
Dicunt omnes. Crucifigatur. Ait illis preses.
Quidem mali fecit. At illi magis clamabant

17
dicentes. Crucifigatur. Videns autē pilatus
quia nihil p̄ficere sed magis tumultus fieret.
accepta aqua lauit manus coram populo
dicens. Innocens ego sum a sanguine iusti
huius. uos uidetis. Et respondens uniuersus
populus dixit. Sanguis ei sup nos. & sup
filios nr̄os. Tunc dimisit illis barrabban.
ih̄m autē flagellatū tradidit eis ut crucifige
retur. Tunc milites p̄sidis suscipientes ih̄m
in p̄torio. congregauerunt ad eū uniuersam
cohortem. Et exētes eū. clamydem
coccineam circumdederunt ei. Et plecten
tes coronam de spinis posuerunt sup caput
ei. & harundinē in dextera ei. Et genu fle
xo ante eum. illudebant dicentes. Aue.
rex iudeorū. Et expuentes in eū. accepe
runt harundinē. & pcutiebant caput eius.
Et postquā illuserunt ei. exuerunt eum
clamyde. & induerunt eū uestimentis ei. &
duxerunt eū ut crucifigerent. Exeuntes autē.

inuenerunt hominem cyreneum nomine
symonem. hunc angariauerunt. ut tolleret
crucem eius. Et uenerunt in locum qui dicitur
golgotha. quod est caluarie locus. Et dederunt
ei uinum bibere. cum felle mixtum. Et cum gustasset.
noluit bibere. Postquam autem crucifixus
est. diuiserunt uestimenta eius sortem mittentes.
& sedentes seruabant eum. Et imposuerunt
super caput eius causam ipsius scriptam. hic
est ihesus rex iudeorum. Tunc crucifixi sunt cum eo
duo latrones. unus ad dextris. & unus a sinistris.
Pretereuntes autem blasphemabant eum. mouen-
tes capita sua et dicentes. Uah. qui destru-
it templum dei. et in triduo illud reedificat.
Salua te metipsum. Si filius dei es. descende
de cruce. Similiter et principes sacerdotum.
illudentes cum scribis & senioribus dicebant.
Alios saluos fecit. se ipsum non potest saluum
facere. Si rex israel est. descendat nunc de
cruce & credimus ei. Confidit in deo. liberet

18
nunc cum si uult. Dixit enim. quia filius dī
sum. Id ipsum autē & latrones qui crucifixi erant
cū eo. improperabant ei. A sexta autē hora
tenebre factę sunt sup̄ uniuersam terrā. usq;
ad horam nonam. Et circa horam nonam.
clamauit ih̄c uoce magna dicens. H E L I.
H E L I. L E M A S A B A C T H A N I. Hoc est.
Dñs m̄s. dñs m̄s. ut quid dereliquisti me.
Quidā autē illic stantes & audientes dicebant.
Heliam uocat iste. Et continuo currens
unus ex eis. acceptā spongiā impleuit
aceto. & imposuit harundini. & dabat
ei bibere. Ceteri uero dicebant. Sine. uide
amus an ueniat helias liberans eū. Ih̄c autē
iterum clamans uoce magna. emisit sp̄m.
Et ecce uelum templi scissum ē. a summo
usq; deorsum. Et terra mota ē & p̄c̄e rae
scisse sunt. & monumenta aperta sunt. &
multa corpora scōrū qui dormierant sur
rexerunt. Et exeuntes de monumentis

post resurrectionem eius. uenerunt in scām
ciuitatē. et apparuerunt multis. Centurio
autē et qui cum eo erant custodientes ih̄m.
uiso terre motu & his que fiebant. timuer̄
ualde dicentes. Uere. dī filius erat iste.
Erant autē ibi mulieres multe a longe. que
secute erant ih̄m a galilea. ministrantes ei.
Inter quas erat maria magdalene. & maria
iacobi & ioseph mater. & mater filiorū ze
bedei. Cū sero autē factū eēt. uenit quidam
homo diues ab arimathia nomine ioseph.
qui et ipse discipulus erat ih̄u. Hic accessit
ad pilatum. et p̄xit corpus ih̄u. Tunc pila
tus iussit reddi corpus. Et accepto corpore
ioseph inuoluit illud in sindone munda. &
posuit illud in monumento suo nouo quod
exciderat in p̄ra. & aduoluit saxum ma
gnum ad ostium monumenti. & abiit.
Erat autem ibi maria magdalene. et
altera maria. sedentes contra sepulchrum.

ALTERA AUTEM DIE QUAE EST POST PARA
secuen. conuenerunt principes sacerdotum &
pharisei ad pilatum dicentes. Domine. recor
dati sumus. quia seductor ille dixit adhuc ui
uens. post tres dies resurgam. Iube g^o custodiri
sepulchrum usque in diem tertium. ne forte
ueniant discipuli eius et furentur eum. & dicant
plebi. surrexit a mortuis. Et erit nouissimus
error. peior priore. At illis pilatus. Habe
tis custodiam. ite. custodite sicut scitis.
Illi autem abeuntes munierunt sepulchrum.
signantes lapidem. cum custodibus.

SABBATO SCO.

SEQUENT. S. EVG.

SCDM MATH.

ESPERE

AUTEM SABBATI

que luccescit in p^{ma}

sabbati. uenit maria magdalena & altera
maria uidere sepulchrum. Et ecce terre

motus: factus est magnus. Angelus enim dñi **A**
descendit de celo: & accedens reuoluit lapi
dem. & sedebat sup eum. Erat autē aspectus
eius sicut fulgur: & uestimentum eius sicut
nix. Pre timore autem eius exterriti sunt
custodes: & facti sunt uelut mortui.
Respondens autem angelus: dixit mulieribus.
Nolite timere uos. Scio enim: quod iēm
qui crucifixus est queritis. Non est hic.
Surrexit enim: sicut dixit. Venite et
uidete locum: ubi positus erat dñs.
Et cito cuntes dicite discipulis eius: quia
surrexit. Et ecce precedit uos in galile
am. Ibi cum uidebitis. ecce dixi uobis.

INDIE S^{CO} PASCH^A
SC^DM MARCV^M
INILLO TEMPORE

MARIA MAGDALENÆ ET MARIA IA
COBI ET SALOME EMERVNT AROMATA
VI VENIENTES VNGERENT I^HVM

21
ET VALDE MANE UNA SABBATA
torum ueniunt ad monumentum. ostio iam
sole. Et dicebant ad inuicem. Quis reuol
u& nobis lapidem ab ostio monumenti.
Et respicientes. uiderunt reuolutu la
pidem. Erat quippe magnus ualde.
Et introcuntes in monumentu. uiderunt
iuuenem sedentem in dextris coopertum
stola candida. & obstupuerunt. Qui
dicit illis. Nolite expauescere. Ihu queri
tis nazarenum. crucifixum. surrexit. non
est hic. Ecce locus. ubi posuerunt eum.
Sed ite dicite discipulis eius & p&ro.
quia preceedit uos in galileam. Ibi eum
uidebitis. sicut dixit uobis.

TERCIA SECVNDA.
SEQUENTIS EUG. SCDM LUCAM.
IN ILLO TEMPORE.

VO EX DISCIPULIS
IHU IBANT IN CASTELLUM
IPSA DIE QUOD ERAT
IN SPACIO STADIORUM
SEXAGINTA ABHIERU
SALEM. NOMINE EMMAUS.

Et ipsi loquebantur adinuicem. de his
omnibus que acciderant. Et factum est
dum fabularentur & secum querebant. &
ipse ihc adpropinquans. ibat cum illis.
Oculi autem illorum tenebantur. ne eum agnosce-
rent. Et ait ad illos. Qui sunt hi sermones
quos confertis adinuicem ambulantes &
estis tristes. Et respondens unus cui no-
men cleophas. dixit ei. Tu solus peregri-
nus es in hierusalem. et non cognouisti que
facta sunt in illa his diebus. Quibus ille dixit.
Que. Et dixerunt. De ihu nazareno.
qui fuit uir. propheta potens in opere & ser-
mone. coram deo & omni populo. Et quoniam

tradiderunt eum summi sacerdotes & prin²²
cipes nr̄i in damnationem mortis. & crucifixe
runt eum. Nos autē sperabamus. quia ipse esset
redempturus israel. Et nunc sup̄ hęc om
nia. tertia dies ē hodie quod hęc facta sunt.
Sed & mulieres quedam ex nr̄is terruerunt
nos. quę ante lucem fuerunt ad monumentū.
Et non inuento corpore ei. uenerunt di
centes. se & iam uisionem angelorū uidisse.
qui dicunt eum uiuere. Et abierunt qdā
ex nr̄is ad monumentū. & ita inuenerunt
sicut mulieres dixerunt. Ipsum ū. n̄ inue
nerunt. Et ipse dixit ad eos. O stulti &
tardi corde ad credendū. in omnibus quae
locuti sunt pph̄e. Nonne hęc oportuit
pati xp̄m. & ita intrare in gloriam suam.
Et incipiens a moyse & omnib; pph̄is.
interpretabatur illis in omnib; scripturis
quę de ipso erant. Et ad pp̄m inuenerunt
castello quo ibant. & ipse se finxit longius

ire. Et coegerunt illum dicentes. Mane
nobiscum quoniam aduersperascit. & incli
nata ē iam dies. Et intrauit cum illis. Et
factum ē dum recumberet cū illis. accepit pa
nem & benedixit ac fregit. & porrigebat
illis. Et apertis sunt oculi eorū. et cognouerunt
eum. Et ipse euauit ex oculis eorum. Et
dixerunt adinuicem. Nonne cor nr̄m ardens
erat in nobis dum loqueretur in uia. & ape
rir & nobis scripturas. Et surgentes eadē
hora regressi sunt in hierusalem. & inuene
runt congregatos undecim & eos qui cum
ipsis erant dicentes. Quod sur rex
dn̄s uere. & apparuit simoni. Et ipsi
narrabant quę gesta erant in uia. & quo
modo cognouerunt eum in fractione
panis.

FERIA TERTIA.
SEQUENTIA SCI. EVG.
SCDM LUCAM.
I N I L L O T E M P O R E

72
SIT IT IHC
in medio discipulo
rum suorum. & di
xit eis. Pax uobis.
Ego sum. nolite
timere. Contur
bati uero & conter
riti. existimabant se spm uidere. Et dixit
eis. Quid turbati estis. & cogitationes ascen
dunt in corda ura. Videte manus meas &
pedes. quia ipse ego sum. Palpate & uidete.
quia sps carnem et ossa non habet. sicut me
uidens habere. Et cum hoc dixisset. osten
dit eis manus et pedes. Adhuc aut illis non
credentibus. & mirantibus p gaudio dixit.
habetis hic aliquid quod manducetur.
At illi optulerunt ei partem piseis assi. & fa
uum mellis. Et cum manducasset coram eis.
sumens reliquias dedit eis. Et dixit ad eos.
hec sunt uerba que locutus sum ad uos.

cum adhuc essem uobiscum. Quoniam necesse
est impleri omnia: quę scripta sunt in lege
moysi & prophetis. & psalmis de me. Tunc ape
ruit illis sensum: ut intellexerent scripturas.
Et dixit eis. Quomodo sic scriptum est: & sic oport
ebat christum pati. & resurgere a mortuis die
tertia. & predicari in nomine eius penitentiam
& remissionem peccatorum. in omnes gentes.

IN DIE ASCENSIONIS DOMINI

SECUNDUM MARCUM.

IN ILLO TEMPORIS.

RECUMBENTIBUS
undecim discipulis
apparuit ihesus. & exp
brauit incredulitatem
illorum et duriciam
cordis. quia his quide
rant cum resurrexisse non crediderunt.
Et dixit eis. Euntes in mundum uniuersum:
predicite euangelium omni creaturae.

Qui crediderit et baptizatus fuerit. saluus erit.

Qui uero non crediderit. condemnabitur. Signa

autem eos qui crediderint. hæc sequentur.

In nomine meo demonia cicient. linguis loquentur nouis. serpentes tollent. Et si mortiferum quid biberint. non eis nocebit.

Super egros manus imponent. & bene habebant.

Et dominus quidem ihc postquam locutus est eis assumptus est in celum. & sedet ad dextris dei. Illi autem profecti predicauerunt ubique. domino cooperante & sermonem confirmante. sequentibus signis.

IN DIE SCO. SECUNDA IOHANNEM
IN ILLO TEMPORE DIXIT IHC DIS
CIPULIS SVIS

QUI DILIGIT ME. SERMONEM MEUM SERVABIT.

24
ET PATER MEVS DILIGET EVM. ET
ad cum uenimus. & mansionem apud eum fa-
ciemus. Qui non diligit me. sermones meos nō
seruat. Et sermonem quem audistis nō ē meus.
sed eius qui misit me patris. Hec locutus sū uobis.
apud uos manens. Paraclytus autē sps scs quē
mittet pater in nomine meo. ille uos doce-
bit omnia. et suggeret uobis omnia quecūq;
dixero uobis. Pacem relinquo uobis. pacem
meam do uobis. Non quomodo mundus dat.
ego do uobis. Non turbetur cor ur̄m. neq;
formidet. Audistis q̄a ego dixi uobis. uado
et uenio ad uos. Si diligetis me. gaudetis
utiq; quia uado ad patrem. q̄a pater maior me ē.
Et nunc dixi uobis priusquam fiat. ut cum
factum fuerit credatis. Iam nō multa loquar
uobiscū. Venit enī princeps mundi huius. &
in me nō habet quicquam. Sed ut cognoscat
mundus q̄a diligo patrem. & sicut mandatu
dedit mihi pater. sic F A C I O.

Y PAPANTI DNI. SEQUENTIA
SCI EVG. SCDA LUCAM.

IN ILLO TEMPORE

O implerunt dies
S purgationis marie
T secundum legem
Q moysi: tulerunt
V puerum ih̄m in
A hierusalem ut

sisterent cum dño sicut scriptũ ē in lege dñi.
Quia omne masculinum adaperiens uulua
sc̄m dño uocabitur. Et ut darent hostiam
secundũ quod dictum ē in lege dñi: par
turturum. aut duos pullos columbarum.
Et ecce homo erat in hierusalem: cui nom̄
symeon. Et homo iste iustus et timoratus:
expectans consolationẽ israhel. & sp̄s sc̄s
erat in eo. Et responsũ acceperat a sp̄u sc̄o

26
non uisurum se mortem. nisi prius uideret
xp̄m dñi. Et uenit in spū in templum. Et
cum inducerent puerum iēm parentes eius ut
facerent secundum consuetudinem legis p̄eo.
et ipse accepit eum in ulnas suas. Et benedi
xit dñm & dixit. Nunc dimittas seruum tuum
dñe. secundum uerbū tuū in pace. Quia ui
derunt oculi mei salutare tuum. quod para
sti ante faciem omnium populorū. Lumen
ad reuelationem gentium. & gloriā plebis
tuę israel.

R. L. MAI. S. PHILIPPI ET IACOBI.

*I N I L L O T E M P O R E .
D I X I T I H C . D . S .*

*N*ON TURBETUR
cor ur̄m. creditis in dñm.
et in me credite. In do
mo patris mei. mansio

nes multe sunt. Si quominus dixissem uobis.
quia uado parare uobis locum. Et si abiero

et preparauero uobis locum. iterum uenio
et accipiam uos ad me ipsum. ut ubi sum ego.
et uos sitis. Et quo ego uado scitis. & uiam
scitis. Dicit ei thomas. Domine. nescimus quo
uadis. & quomodo possumus uiam scire.
Dicit ei ihc. Ego sum uia. & ueritas. & uita.
Nemo uenit ad patrem. nisi per me. Si cogno
uissetis me. & patrem meum utique cognouissetis.
Et amodo cognoscetis eum. & uidistis eum.
Dicit ei philippus. Domine. ostende nobis
patrem. & sufficit nobis. Dicit ei ihc. Tan
to tempore uobiscum sum. & non cogno
uistis me. Philippe. qui uidet me. uidet
& patrem. Quomodo tu dicis. ostende no
bis patrem. Non credis quia ego in patre. &
pater in me est. Verba que ego loquor uobis.
a me ipso non loquor. Pater autem in me manens.
ipse facit opera. Non creditis quia ego in patre.
& pater in me est. Alioquin. propter opera ipsa
credite. Amen amen dico uobis. qui credit

in me. opera que ego facio & ipse faciat.

Et maiora horum faciat. quia ego ad patrem uado. Et quodcumque petieritis in nomine meo. hoc faciam.

INNATALE SANCTI IOHNIS BAPTISTAE.

SEQVENTUR SANCTI EVANGELIUM SECUNDUM

LUCAM.

IN ILLO TEMPORE.

LISABETH

impletum est tempus

pariendi. & peperit

filium. Et au-

dierunt vicini &

cognati eius quia magnificauit dominus misericordiam suam cum illa. & congratulabantur ei.

Et factum est in die octauo. uenerunt circumcidere puerum. & uocabant eum nomine patris sui zachariam. Et respondens mater eius dixit. Nequaquam. sed uocabitur iohannes.

Et dixerunt ad illam. Quia nemo est in cog-

natione tua. qui uocetur hoc nomine. Innu-
ebant aut patri ei. quem uell & uocari eum.
Et postulans pugillarem. scripsit dicens.
Iohannes ē nomen ei. Et mirati sunt uni-
uersi. Apertum ē aut ilico os ei & lingua
eius. & linquebatur benedicens dñm. Et
factus ē timor sup omnes uicinos eorum.
et sup omnia montana iudee diuulgabant
omnia uerba hec. Et posuerunt omnes
qui audierant in corde suo. dicentes.
Quid putas puer iste erit. Cū enī manus
dñi erat cū illo. Et zacharias pater ei
impletus ē spū scō. & pphāuit dicens.
Benedictus dñs dñs israhel. quia uisitauit
& fecit redemptionem plebis sue.

INNATALE S̃C̃I PETRI APOSTOLI.
SEQVENTIA S̃C̃I EUG.
SC̃D̃M̃ MATHHEVM.
IN ILLO TEMPORE.

ENIT IHC IN
partes cesaree phi-
lippi. & interro-
gabat discipulos
suos dicens. Quē
dicunt homines
ē filium hominis.

At illi dixerunt. Alii iohannem baptistam.
alii autē heliam. alii u^o hieremiam. aut unum
ex pph^{is}. Dicit illis ihc. Uos autē quem
me ē dicitis. Respondens symon p^rrus
dixit. Tu es xpc filius di uiui. Respondens
autē ihc. dixit ei. Beat^{us} es symon bariona.
q^{ia} caro & sanguis n^{on} reuelauit tibi. sed pater
meus qⁱ in celis ē. Et ego dico tibi. q^{ia} tu es
p^rrus. & sup hanc p^rram edificabo ecclesia^m
meam. Et porte inferi. n^{on} preualebunt ad-
uersus eam. Et tibi dabo clauēs regni celoru.
Et q^{uod}cuq^{ue} ligaueris sup terra. erit ligatu in
celis. Et quodcumq^{ue} solueris sup terram.

erit solutum in celis.

INNATA DE S^CI PAULI.

S^CDM. MATHEV.

N^O ILLO TEM^E.

Ixit sy^mon

p^{er}rus ad ih^m.

Eccen^o nos reliq^m

omnia & secuti su

mus te. quid g^o

erit nobis. Ihc aut^e

dixit illis. Amen dico uobis. quod uos qⁱ
secuti estis me. in regeneratione cū sederit
filius hominis in sede maiestatis sue. sedebitis
& uos sup sedes duodecim. iudicantes duode
cim tribus israhel. Et omnis qui reliquit
domum. uel fratres. aut sorores. aut patrem.
aut matrem. aut uxorem. aut filios. aut
agros propter nomen meum. centuplum
accipiet. & uitam æternam possidebit.

IN NATALIS S^CI LAURENTII. ⁷⁹

SEQUENT. S. EV. S^CDM LOHANN.

IN ILLO TEMP. DIXIT I^HC DISCIP S.

MEN AMEN

dico uobis. nisi
granum frumen
ti cadens in terra
mortuum fuerit.
ipsum solu manet.

Si autem mortuum fuerit. multu fructu affert.
Qui amat anima sua. perdet eam. Et qui odit
animam suam in hoc mundo. in uitam eternam
custodit eam. Siquis mihi ministrat. me sequat.
Et ubi sum ego. illic & minister meus erit.
Siquis mihi ministrauerit. honorificabit eu
pater meus. qui est in caelis.

IN ASSUMPT S^CAE MARIAE.

S^CDM LVCAM.

IN ILLO TEMPORE.

INTRAVIT IHC IN QUODDAM CAS
tellum. & mulier quēdam martha nomine.
excepit illum in domum suam. Et huic erat
soror. nomine maria. Quē & iam sedens secus
pedes dñi. audiebat uerbum illius. Martha
autem. satagebat circa frequens ministeriū.
Quē stetit. & ait. Dñe. non ē ubi curae.
quod soror mea reliquit me solam ministra
re. Dic g̃ illi. ut me adiuuē. Et res
pondens. dixit illi dñs. Martha martha.
sollicita es. & turbaris erga plurima.
Porro. unum ē necessarium. Maria. opti
mam partem elegit. quē n̄ auferetur ab ea.

IN NATIVITATI S. MARIE.
AIT S. EVG. SCDA. MATHEVM.

LIBER GENE
RATO NIS
TH V XPI.

FILII DAVID.

FILII ABRAHAM.

Abraham genuit
isaac. Isaac autem genuit iacob. **I**acob autem
genuit iudam et fratres ei. Iudas autem genuit
phares & zara de thamar. **P**hares autem genuit
esrom. Esrom autem genuit aram. **A**ram autem
genuit aminadab. Aminadab autem genuit
naasson. **N**aasson autem genuit salmon. Sal
mon autem genuit booz de rachab. **B**ooz autem
genuit obeth ex ruth. Obeth autem genuit
iesse. **I**esse autem genuit dauid regem. Dauid
autem rex genuit salomonem ex ea que fuit
uric. **S**alomon autem genuit roboam. Roboam
autem genuit abia. **A**bia autem genuit asa.
Asa autem genuit iosaphath. **I**osaphath autem.

genuit ioram. Ioram autem. genuit oziam.
Ozias autē. genuit ioatham. Ioatham autē.
genuit achaz. **A**chaz autē. genuit ezechiam.
Ezechias autē. genuit manassen. **M**anasses
autē. genuit ammon. Ammon autē. genuit
iosiam. **I**osias autē. genuit iechoniam & fratres
ei in transmigrationem babylonis. **E**t post
transmigrationem babylonis. iechonias
genuit salathiel. **S**alathiel autē. genuit
zorobabel. Zorobabel autē. genuit abiud.
Abiud autē. genuit eliachim. Eliachim
autem. genuit azor. **A**zor autē. genuit sa
doch. Sadoch autē. genuit achim. Achim
autem. genuit eliud. Eliud autē. genuit
eleazar. **E**leazar autē. genuit mathan.
Mathan autē. genuit iacob. Iacob autem.
genuit ioseph uirum **M A R I A E**.
Oc qua natus est ih̄c. qui uocatur xp̄c.

32
S^CI MICHAELIS.
S^CD^M MA^THEV.
INILLO TEMP.

CCESSERVNT DISCIPVL
AD IHVM DICENTES;

QVIS PUTAS MAIOR EST IN
regno celorum. Et aduocans ih̄c
paruulū. statuit eū in medio eorum.
& dixit. Amen dico uob. nisi cūuersi fueri
tis et efficiamini sic paruuli. n̄ intra
bitis in regnū celorū. Qui cūq; q̄ humi
liauerit se sic paruulus iste. hic ē ma
ior in regno celorū. Et q̄ susceperit unū
paruulū talē in nomine meo. me susci
pit. Qui autē scandalizauerit unū de pu
illis istis q̄ in me credunt. expedit aut
suspendat mola asinaria in collo ei
& dimicet in profundū maris. Ne mun
do abscondali. Necesso ē cū. ut ueniam scan
dala. Verū tamē uel homini. p̄ quē scandalū ue
nit. Si autē manū tua uel pestius scandalizat
te. abscede eū & pice abste. Bonū ē ad uitā
ingredi debile t̄ claudū. quā duā manū t̄ duos
pedes habentē mitti in ignē & nū. Et si oculū
tuū scandalizat te. erue eū & pice abste. Bonū ē

32
cum uno oculo in uitam intrare. quam duos
oculos habentem. mita in gehennam ignis.
Uideat. ne contemnatis unum ex his pusillis.
Dico enim uobis. quia angeli eorum in celis
semp uident faciem patris mei. qui in celis est.

INNA TALE SCI ANDREAE.
SEQUENT SCI EV. SCDM MATH.

IN ILLO TEMPER.

AMBULANS IHC
IUXTA MARE GALILEE.
UIDIT DUOS FRATRES.
SYMONEM QUI VO
CATUR PETRUS. &

andream fratrem eius. mittentes rete in mare.
Erant enim piscatores. Et ait illis. Venite
post me. & faciam uos fieri piscatores hominum.
At illi continuo relicis rebus. secuti sunt eum.
Et procedens inde. uidit alios duos fratres.
iacobum zebedei & iohannem fratrem eius

innau. cum zebedeo patre eorum. reficientes
retia sua. Et uocauit eos. Illi autē statim relic-
tis retibus & patre. secuti sunt eum.

IN DEDICATIONE ECCLESIE. SCDM
LUCAM. **I**N ILLO TEMPR.

NGRESSVS IHC. PER AMBULABAT
hiericho. Et ecce uir nomine zachcus. et
hic erat princeps publicanorum. & ipse diues.
Et querebat uidere ihm quis esset. & non
poterat pre turba. quia statura pusillus erat.
Et precurrentis ascendit in arborem sycomo-
rum ut uideret illum. quia inde erat transitu-
rus. Et cum uenisset ad locum. suspiciens ihs
uidit illum. Et dixit ad eum. Zachce festi-
nans descende. quia hodie in domo tua
oportet me manere. Et festinans descendit.
& excepit illum gaudens. Et cum uiderent
omnes. murmurabant dicentes. quod ad
hominem peccatorem diuerisset.

34
Stans autem zacheus: dixit ad dñm. Ecce dimi-
dium bonorum meorum dñe do pauperibus:
& si quid aliquem defrudavi. reddo quadru-
plum. Ait ih̄c ad eum. Quia hodie salus do-
mui huic facta ē: cō quod & ipse filius sit
abrahe. Venit enim filius hominis querere
& saluum facere. quod perierat.

INNATALE. S. LUCÆ. EVG.

SCDM LUCAM.

IN ILLO TEM-
P

ESTIGNAUIT

ih̄c & alios septuagin-
ta duos: & misit illos
binos ante faciem suā.
in omnem ciuitatē

& locum quo erat ipse uenturus. Et dicebat
illis. Messis quidem multa: operari aut pauci.
Rogate q̄ dñm messis: ut mittat operarios in
messē. Ite. ecce ego mitto uos: sicut agnos
inter lupos. Nolite portare sacculum. neq;

peram. neq. calciamenta. & neminem puā
salutaueritis. Inquamcumq. domum intraue
ritis. primum dicite. Pax huic domui.
Et si ibi fuerit filius pacis. requiesce & super
illam pax ur̃a. Sin autem. ad uos reuertetur.
In eadem autē domo manete. edentes & bi
bentes quę apud illos sunt. Dignus est
enim operarius mercede sua.

I N N A T A L E . S . A P O S T O L O R Ū

S C D M M A T H .

I N I L L O T E M P R .

D I X I T I H C D I S C S .

H O C E S T P R E C E P

tum in eum ut dili
gatis inuicem. sicut
dilexi uos. Maiorem
hac dilectionem

nemo habet. ut animam suam quis ponat
pro amicis suis. Uos amici mei estis. si fece
ritis quę ego precipio uobis. Iam non dico

36
uos seruos. quia seruus nescit quid faciat do-
minus eius. Vos autem dixi amicos. quia
omnia quaecumque audiui a patre meo. nota-
feci uobis. Non uos me elegistis. sed ego ele-
gi uos. Et posui uos ut cari & fructum
affertis. & fructus uester maneat. ut
quodcumque petieritis patrem in nomine
meo. de uobis.

ITEM ALIUD. SECUNDUM
IOHANNEM. IN ILLO TEMPORIS.
DIXIT IESUS DISCIPULIS.
NUNC MANDO VO-
bis. ut diligatis
inuicem. Si mun-
dus uos odit. sci-
tote quia me pri-
orem uobis odio habuit. Si de mundo fuissetis. mundus quod suum erat diligeret.
Quia uero de mundo non estis. sed ego elegi uos

de mundo: propterea odit uos mundus.
Memento uerbi sermonis mei quem ego dixi
uobis: non ē seruus maior domino suo.
Si me persecuti sunt: & uos persequentur.
Si sermonem meum seruauerunt: et
uerbum seruabunt. Sed hec omnia facient
uobis propter nomen meum: quia nesci
unt eum qui misit me. Si non uenissem
et locutus fuisset eis: peccatum nō haberent.
Nunc autē: excusationem non habent de
peccato suo. Qui me odit: & patrem meum
odit. Si opera non fecissem in eis quae
nemo alius fecit: peccatum non habe
rent. Nunc autem et uiderunt & ode
runt: et me. & patrem meum. Sed ut
adimpleatur sermo qui in lege eorum
scriptus ē: quia odio habuerunt me gratis.

INNATALE PLVRIMORV MART.
S c o m p l i n c a m

IN ILLO TEMP.

ASCENDENS IHC
de monte stetit in
loco campestri. &
turba discipuloru
cius. & multitudo
copiosa plebis. ab
omni iudea & hierusalem. & maritima. &
tyri. & sydonis. qui uenerant ut audirent
eum. & sanarentur a languoribus suis. Et qui
uexabantur a spiritibus immundis. curabantur.
Et omnis turba querebat eum tangere.
quia uirtus de illo exiebat. & sanabat omnes.
Et ipse eleuatis oculis in discipulos suos.
dicebat. Beati pauperes. quia uerum est regnum
dei. Beati qui nunc esuritis. quia saturabimini.
Beati qui nunc fletis. quia ridebitis. Beati eri
tis cum uos oderint homines. & cum separaue
rint uos & exprobrauerint & ceciderint no
men uerum tamquam malum. propter filium hominis.

Gaudete in illa die & exultate: ecce enim
merces uestra. multa in caelo.

ITEM A LIV D. SCOM. MATHEV.

IN ILLO TEMP.

ID E N S I H C
turbas: ascendit in
montem. Et cum
sedisset: ad eum disci
pulus eius. Et aperi

ens os suum: docebat eos **D I C E N S.**

Beati pauperes spū: quoniam ipsorum ē
regnum caelorum.

Beati mites: quō ipsi possidebunt terram.

Beati qui lugent: quō ipsi consolabuntur.

Beati qui esuriunt & sitiunt iusticiam:
quoniam ipsi saturabuntur.

Beati misericordes: quoniam ipsi miseri
cordiam consequentur.

Beati mundo corde: quō ipsi dñm uidebunt.

Beati pacifici: quoniam filii dei uocabuntur.

37

Beati qui persecutionem patiuntur propter iusticiam: quoniam ipsorum est regnum caelorum.

Beati estis cum maledixerint uobis. & persecuti uos fuerint. & dixerint omne malum aduersum uos mentientes: propter me.

Gaudete & exultate: quoniam merces uestra copiosa est in caelis.

ITEM A LEO. SCDM LUCAM.

IN ILLO TEMP.
DIXIT IHC. D. S.

UM AUDIERITIS
proelia & seditiones:
nolite terri.

Oportet primum
hec fieri: sed nunc

statim finis. Tunc dicebat illis. Surge & gens
contra gentem: & regnum aduersus regnum.
& terre motus magni erunt proelia. & pesti

lentic & fames. terroresq. de celo. & signa
magna erunt. Sed ante hec omnia iniciant
uobis manus suas & psequuntur. tradentes
in synagogas & custodias. trahentes ad reges
et presides propter nomen meum. Contin
gẽ aut uobis in testimonium. Ponite g̃ in
cordibus uris non p̃meditari. quemadmo
dum respondatis. Ego enim dabo uobis
os & sapientiam. cui non poterunt resiste
re & contradicere omnes aduersarii ur̃i.
Trademini aut a parentibus. et fratribus. &
cognatis. & amicis. & morte afficient ex
uobis. Et eritis odio omnibus. p̃pter nom̃
meum. Et capillus de capite ur̃o n̄ peribit.
In patientia uestra. possidebitis animas
uestras.

ITEM ALIVD SC̃DM̃ MATH̃EV
IN ILLO TEMPORE.

DIXIT IHC D. S.

UM PERSEQUENTVR

uos in ciuitate ista. fu
gite in aliam. Amen

dico uobis. non consu
mabitis ciuitates isrl.

donec ueniat filius

hominis. Non ē discipulus sup magistrum.
nec seruus sup dominum suum. Sufficit discipu
lo ut sit sicut magister eius. & seruus sicut do
minus ei. Si patrem familias beelzebub uoca
uerunt. quanto magis domesticos eius. ✓
Ne g timueritis eos. Nihil enim optū quod
non reuelabitur. & occultū quod n̄ scitur.
Quod dico uobis in tenebris. dicite in lumine.
Et quod in aure auditis. p̄dicite sup tecta.
Et nolite timere eos qui occidunt corpus.
animam aut̄ non possunt occidere. Sed po
tius cum timete. qui potest & animā & cor
pus p̄dere in gehennam. Nonne duo passeret

asse ueniunt. & unus ex illis non cadet super
terram sine patre uro. Uri aut & capilli
capitis. omnes numerati sunt. Nolite g tme
re. multis passibus melioris estis uos.
Omnis g qui confitebitur me coram ho
minibus. confitebor & ego cum coram
patre meo. qui est in caelis. **ITEM**

SCDM MATH.

IN ILLO TEMP.

GRADIENTE
IHU de templo. ait
illi unus ex discipulis
suis. Magister. aspice
quales lapides. & qua
les structure. Et

respondens ihc. ait illi. Uides has omnes
magnas edificationes. Non relinquetur
lapis sup lapidem. qui non destruatur.
Et cum sederet in monte oliuaru contra
templum. interrogabant eum separatim

petrus & iacobus. & iohannes & andreas. ²⁹⁾

Dic nobis. quando ista fient. Et quod signum
erit quando hec omnia incipient consumma-
ri. Et respondens ihc. cepit dicere illis.

Uidete. ne quis uos seducat. Multi enim ue-
nient in nomine meo dicentes. quia ego sum.
& multos seducent. Cum audieritis autem bel-
la & opiniones bellorum. ne timueritis. Opor-
te enim fieri. sed nondum finis. Exurge enim
gens super gentem. & regnum super regnum. &
erunt terre motus proci. & fames. Initium
dolorum hec. Uidete autem uosmetipsos.
Tradent enim uos in conciliis. & in synagogis
uapulabitis. Et ante reges & presides stabi-
tis. propter me. in testimonium illis. Et in om-
nes gentes. ¹ primum oportet predicari euange-
lium. Et cum duxerint uos tradentes. no-
lite precogitare quid loquamini. sed quod
datum uobis fuerit in illa hora. id loqui
mini. Non enim uos estis loquentes. sed

sp̄s sc̄s. Tradet autem frater fratrem in mortē.
& pater filium. & consurgent filii in parten-
tes. & mortē afficient eos. Et eritis odio
omnibus. propter nomen meum. Qui autē
sustinuerit in finem. hic saluus erit.

ITEM ALIUD. SC̄DM LUCAM.

IN ILLO TEM̄P̄E
DIXIT IHC DISC̄S.

DI EN DITE

a fermento pha-
riseorum. quod
est hypocrisis.

Nihil autem
optum ē quod

non reuelatur. neq. absconditum quod n̄
sciatur. Quoniam que in tenebris dixistis.
in lumine dicentur. Et quod in aurtē
locuti estis in cubiculis. predicabitur in
tectis. Dico autem uobis amicis meis. ne

40
terreamini ab his qui occidunt corpus. &
post hec non habent amplius quid faciant.
Ostendam autem uobis. quem timeatis. Timeate
eum. qui postquam occiderit. habet potestatem
mittere in gehennam. Ita dico uo-
bis. hunc timeate. Nonne quinque passeret
uencunt dipondio. & unus ex illis non est
in obliuione coram deo. Sed & capilli ca-
pitis ur̃i. omnes numerati sunt. Nolite ergo
timere. multis passeribus pluri estis.

Dico autem uobis. Omnis qui cumque con-
fessus fuerit me coram hominibus. & filius
hominis confitebitur illi. coram angelis dei.

ITEM. SECUNDUM MATHEVM.
IN ILLO TEMPORE.

SEDENTE IHV
supra montem oliue
ti. accesserunt ad eu
discipuli ei secreto
dicentes. Dic nobis.
quando hec erunt.
Et quod signum
aduentus tui. & consummationis seculi.
Et respondens ihc. dixit eis. Videte. ne q^l
uos seducat. Multi enim uenient in nomine
meo dicentes. ego sum xpc. & multos seducunt.
Audituri enim estis proelia. & opiniones
procliorum. Videte. ne turbemini.
Oportet enim hec fieri. sed nondum est finis.
Consurgat enim gens ingentem & regnum
in regnum. & erunt pestilentie & fames. &
terre motus p^{ro}loca. Hec autem omnia. ini
tia sunt dolorum. Tunc tradent uos in tribu
lationem. & occident uos. Et eritis odio

omnibus gentibus: propter nomen meum.⁴¹
Et tunc scandalizabuntur multi: & inui-
cem tradent: & odio habebunt inuicem.
Et multi pseudo prophete surgent: &
seducent multos. Et quoniam abunda-
bit iniquitas: refrigescet caritas multorum.
Qui autem perseverauerit usque in finem:
hic saluus erit.

I T E M A L I V D.

SCDM MATH.

I N ILLO TEMP.

DIXIT IHC. D. S.

CCF EGO MIT

to uos: sicut oues
in medio luporum.

Estote ergo pruden-
tes sicut serpentes:

et simplices sicut columbe. Caute autem
ab hominibus. Tradent enim uos in con-
ciliis: & in synagogis suis flagellabunt uos.

Et ad presides et ad reges ducemini propter
me: in testimonium illis & gentibus. Cum
autem tradent uos: nolite cogitare quomo-
do aut quid loquamini. Dabitur enim uobis
in illa hora: quid loquamini. Non enim uos
estis qui loquimini: sed sps patris ur̃i qui
loquitur in uobis. Tradet autem frater
fratrem in mortem: & pater filium.
Et insurgent filii in parentes: & morte
eos afficient. Et eritis odio omnibus: pp-
ter nomen meum. Qui autem p̃secutus erit
usq; in finem: hic saluus erit.

I T E A L I V D . S E C U N D U M M A T H .

N I L L O T E M P .
D I X I T I H C D S .
N I L O P E R T U M
quod n̄ reuelabitur:
& occultum quod
non sciatur. Quod
dico uobis in tenebris: dicite in lumine.

Et quod in aure auditis: predicate sup tecta.⁴¹

Et nolite timere eos qui occidunt corpus:
animam autem non possunt occidere.

Sed potius cum timete: qui potest & animā
& corpus p̄dere in gehennam. Nonne duo
passeres asse ueniunt. & unus ex illis n̄ cadet
sup terram sine patre ur̄o. Ur̄i autē &
capilli capitis: omnes numerati sunt.

Nolite g̃ timere: multis passeribus meli
oris estis uos. Omnis g̃ qui confitebitur
me coram hominibus: confitebor & ego
cum coram patre meo. qui est in caelis.

I E P M A L I V D.

I N I L L O T E M P.

DICEBAT IHC
turbis phariseorum
et principib; sacer
dotum. Ve uobis
qui edificatis monumenta prophetarum.

patres autem ur̃i occiderunt eos. Profecto te-
stificamini. quod consentitis operibus pa-
trum uestrorum. quoniam quidem ipsi eos
occiderunt. uos autem edificatis eorum se-
pulchra. Propterea & sapientia dī dixit.
Mittam ad illos pph&as & apostolos. &
ex illis occident & psequentur. ut inquit
sanguis omnium pph&arum. qui effusus
est a constitutione mundi a generatione
ista. a sanguine abel usq; ad sanguinem
zacharie. qui perit inter altare & edem.
Ita dico uobis. requiretur ab hac generati-
one. Ue uobis legis peritis. quia tulistis
clauem scientie. Ipsi non introistis. & eos
qui introibant prohibuistis. Cum hęc ad
illos diceret. ceperunt pharisei & legis pe-
riti grauer insistere & os eius opprimere.
de multis insidiantes ei. & querentes ca-
pere aliquid ex ore eius. ut accusarent eum.

I N N A T A L E V N I V S M A R T

43
S E Q̃ S C I E V G̃ S C D M L V C Ã.

I N I L L O T E M P O R E .

I E S U S I H E S U S .

I Q V I S vult post

me uenire . abnegat

seipsum . & tollat

crucem suam cotidie .

et sequatur me .

Qui enim uoluerit

animam suam saluam facere . perdat illam .

Nam qui perdidit animam suam propter me .

saluam faciat illam . Quidenim proficit homo

si lucratur uniuersum mundum . se autem ipsum

perdat . & detrimentum sui faciat . Nam qui

me erubuerit & meos sermones . hunc filius

hominis erubescat cum uenerit in maiestate

sua & patris . & sanctorum angelorum . Dico autem

uobis . Uere sunt aliqui hic stantes qui non

gustabunt mortem . donec uideant regnum dei .

ITEM. SECUNDUM MATHEVM.

IN ILLO TEMP.

EXIIT IHC. D. S.

OLITE ARBITRA
RI. quia uenit
mittere pacem in
terram. Non ueni
pacem mittere. sed

gladium. Ueni enim separare hominem ad
uersus patrem suum. & filiam aduersus ma
trem suam. & nurum aduersus socrum suam.
et inimici hominis domestici eius. Qui amat
patrem aut matrem plus quam me. non e
me dignus. Et qui amat filium aut filiam
plus quam me. non e me dignus. Et qui non acci
pit crucem suam & sequitur me. non e me
dignus. Qui inuenit animam suam. perdet eam.
Et qui perdidit animam suam propter me.
inueniet eam. Qui recipit uos. me recipit.
Et qui me recipit. recipit eum qui me misit.

44

Qui recipit proph&am in nomine pphe
te: mercedem pphe&ae accipia&. Et qui
recipit iustum in nomine iusti: mercedem
iusti accipia&. Et quicumq; potu dede
rit uni ex minimis istis calicem aque fri
gide tantum in nomine discipuli: amen
dico uobis. non pda& mercedem suam.

ITEM ALIUD SC&M LVC&.

IN ILLO TEMPR.
DIXIT IHC. D. S.

IQVIS VVLT POST
ME UENIRE. ABNEG&
SEM&IPSUM. & TOL
LAT CRUCEM SUAM &
SEQUATUR ME.

Qui enim uoluerit
animam suam saluam facere: pda& eam.
Qui autem pdiderit animam suam pp
ter me: inuenia& eam. Quid enim pdest

homini si mundum uniuersum lucratur.
anime uero sue detrimentum patiatur.
Aut quam dabit homo commutationem
pro anima sua. Filius enim hominis uen-
turus est in gloria patris sui cum angelis
suis. & tunc reddet unicuique secundum
opera eius. Amen dico uobis: sunt qui-
dam de his statibus qui non gustabunt
mortem. donec uideant filium hominis
uenientem in regno suo.

I T E M   A   L I V B.
S C D M L V C A.
I N I L L O T E R.
D I X I T I H C . D . S .
I Q U I S . U E N I T
ad me & non odit
patrem suum &
matrem. & uxorem.
& filios. & fratres.
& sorores. adhuc autem & animam suam.

non potest meus esse discipulus. Et qui non⁴¹
baiolat crucem suam & uenit post me. non
potest meus esse discipulus. Quis enim ex
uobis uolens turrim aedificare. non prius
sedens computat sumptus qui necessarij
sunt. si habeat ad pficiendum. Ne postea
quam posuerit fundamentum & non po
tuerit pficere. omnes qui uident incipiant
illudere ei dicentes. Quia hic homo cepit
aedificare. & non potuit consummare.
Aut quis rex iturus committere bellum
aduersus alium regem. non sedens prius
cogitat si possit cum decem milibus occur
rere ei qui cum uiginti milibus uenit ad se.
Alioquin. adhuc illo longe agente. lega
tionem mittens. rogat ea que pacis sunt.
Sic ergo omnis ex uobis qui non renuntiat
omnibus quae possidet. non potest
meus esse discipulus.

INNATALE CONFESSOR.
SEQ SCL EVG SCDM MATH.

IN ILLO TEM.
DIXIT IHC D.S.

IGILATE
ergo. quia nesci
tis. qua hora dñs
uester uenturus
sit. Illud autem

scitote. quoniam si sciret pater familias qua
hora fur uenturus esset. uigilaret utique.
et non sineret pfodi domum suam. Ideo &
uos estote parati. quia qua nescitis hora
filius hominis uenturus est. Quis putas
est fidelis seruus et prudens. quem consti
tuit dominus suus supra familiam suam.
ut daret illis cibum in tempore. Beatus ille
seruus. quem cum uenerit dominus eius.
inuenit sic facientem. Amen dico uobis.
quoniam sup omnia bona sua. constituat

cū.

I T E M A L I V O.

SCDM LVCÆ.

IN ILLO TEMPE.
DIXIT IHC. D. S.

UI VOS AUDIT.
me audit. Et qui
uos spernit. me
spernit. Qui autē
me spernit. sper
nit eū q̄ me misit.

Reuersi sunt autem septuaginta duo. cum
gaudio dicentes. Dñe. & iam demonia
subiciuntur nobis. in nomine tuo. Et ait
illis. Uidebam satanan. sicut fulgur de cē
lo cadentem. Ecce dedi uobis potestatem
calcandi supra serpentes & scorpiones. &
supra omnem uirtutē inimici. & nihil uob
noccebit. Ueruntam̄ in hoc nolite gaudere.
q̄a spiritus uobis subiciunt̄. Gaudete autē.
q̄d nomina ur̄a. scripta sunt in cælis.

ITEM ALIUD.

SEQ̃ SCI EṼG. SEC̃D M̃

M A T H E V O.

IN ILLO TEM̃P.

DIXIT IHC D̃S PARAB̃.

OMO QVLDAM

pergre pficiens.

uocauit seruos su

os. & tradidit illis

bona sua. Et uni

dedit quinq; ta

lenta. alii autem duo. alii u^o unū. Unuiq;

secundum p¹pam uirtutem. & pfectus est

statim. Abiit autē qui quinq; talenta acce

perat. & operatus ē in eis. & lucratus ē alia

quinq;. Similiter qui duo acceperat.

lucratus ē alia duo. Qui autē unū acceperat.

abiciens fodit in terra. & abscondit pecu

niam domini sui. Post multū u^o tēporis.

47
uenit dominus seruorum illorum. & posuit
rationem cum eis. Et accedens qui quinq.
talenta acceperat. optulit alia quinq. ta-
lenta dicens. Domine. quinq. talenta
mibi tradidisti. ecce alia quinq. sup lu-
cratus sum. At illi dominus ei. Euge ser-
ue bone & fidelis. quia sup pauca fuisti fi-
delis. sup multa te constituam. intra in
gaudium domini tui. Accessit aut & qui
duo talenta acceperat. & ait. Domine.
duo talenta tradidisti mibi. ecce alia duo
lucratus sum. At illi dominus ei. Euge
serue bone & fidelis. quia sup pauca fuisti
fidelis. sup multa te constituam. intra
in gaudium domini tui.

ITEM ALIA D. I. V. D.
S. C. D. M. L. V. C. A. I. N. I. L. L. O. T. I. M. P.

DIXIT IHC D. S. PAR. H.

OMO QUIDAM
nobilis abiit in regi
onem longinquam.
accipere sibi regnū
et reuerti. Locatis

autem decem seruis suis. dedit illis decem
mnas. Et ait ad illos. Negociamini dū
uenio. Ciues autē ei oderant illum. & mi
serunt legationem post illum dicentes.
Nolumus hunc regnare sup nos. Et factū
est. ut rediret accepto regno. Et iussit
uocare seruos quibus dedit pecuniam.
ut sciret quantum quisq. negociat⁹ esset.
Uenit autē p¹ m¹ dicens. Domine. mna
tua. decem mnas acquisiuit. Et ait illi.
Euge bone serue. quia in modico fide
lis fuisti. tibi potestatem habens supra
decem ciuitates. Et alter uenit dicens.
Domine. mna tua. fecit quinq. mnas.

Et huic ait. Et tu esto supra quinq. ci-
uitates. Et alter uenit dicens. Domine.
ecce mna tua. quam habui repositam in su-
dario. Timui enim te quia homo austerus es.
tollis quod non posuisti. & metis quod non
seminasti. Dicit ei. De ore tuo te iudico.
serue nequam. Sciebas quod ego austerus
homo sum. tollens quod non posui. & metens
quod non seminaui. Et quare non dedisti
pecuniam meam ad mensam. Et ego ueni-
ens. cū usuris utiq. exegissem illud. Et ad-
stantibus dixit. Auferre ab illo mnam. &
date illi qui decem mnas habet. Et dixe-
runt ei. Domine. habet decem mnas.
Dico autē uobis. quia omni habenti dabit.
Ab eo autē q̄ non habet. & qd̄ habet. auferet
ab eo.

ITEM ALIUD. SCDM LUCAM
IN ILLO TEMPR. DIXIT IHC D.S.

PARABOLA HANC.

INT LUMBI
uri preceincti. &
lucerne ardentes.

Et uos similes
hominibus expec
tantibus dominu
suum quando

reuertatur a nuptiis. ut cum uenerit &
pulsauerit. confestim aperiant ei. Beati
serui illi. quos cum uenerit dominus. inue
nerit uigilantes. Amen dico uobis. quod
preceinget se & faciet illos discumbere. &
transiens ministrabit illis. Et si uenerit
in secunda uigilia. & si in tertia uigilia ue
nerit & ita inuenerit. beati sunt serui illi.
Hoc autem scitote. quoniam si sciret pater fa
milias qua hora fur ueniret. uigilaret utique.
et non sineret perfodi domum suam. Et uos
estote parati. quia qua hora non putatis.

49
filius hominis ueniet. Ait autem ei pater.
Dñe. ad nos dicis hanc parabolam. an &
ad omnes. Dixit aut dñs. Quis putas ē
fidelis dispensator & prudens. quē consti-
tuit dominus supra familiam suam. ut d&
illis in tempore tritici mensuram. Beatus
ille seruus. quem cum uenerit dominus.
inuenit ita facientem. Vere dico uob.
quia supra omnia quę possid&. constitu&
illum.

I T E M. S C D M L V C A M.

N I L L O T E M P.
D I X I T I H C . D . S .
E M O L U C E R N A
accendit & in abscon-
dito ponit neq. sub
modio. sed supra
candelabrum. ut
qui ingrediuntur lumen uideant.
Lucerna corporis tui. est oculus tuus.

Si oculus tuus simplex fuerit. totum cor-
pus tuum lucidum erit. Si autē nequam
fuerit. & iam corpus tuum tenebrosus
erit. Uide gō. ne lumen quod in te est
tenebrę sint. Si gō corpus tuum totum lu-
cidum fuerit. non habens aliquā partem
tenebrarum. erit lucidum totum. Et
sicut lucerna fulgoris. illuminabit te.

ITEM A P O C A L Y P T I C O V D

S C D M M A R C V M.

IN ILLO TEM P.

D I X I T I H C D S.
E D I F I L L A

uel hora nemo
scit. neq. angeli
in celo. neque
filius. nisi pater.

Uidete. uigilate & orate. nescitis enim
quando tēpus sit. Sicut homo q̄ peregre
profect⁹ reliquit domū suā. & dedit seruis

52
suis potestatem cuiusq. operis. & ianitori
p̄cepit ut uigil&. Vigilate g̃. nescitis enim
quando dñs domus ueniat. sero. an media
nocte. an galli cantu. an mane. ne cū uene
rit repente. inueniat uos dormientes.

Quod aut̃ uobis dico. omnibus dico. uigi
late. **I N N A T A L E . S . V I R G I N .**

S . E Q . S C I . E V G . S C D M M A T H E V .

I N I L L O T E M P E .
I D I X I H C . D . S . P A R . H .

I M I L E E S T

regnum celorum
thesauro abscon
dito in agro. quē
qui inuenit homo
abscondit. & p̄

gaudio illius uadit & uendit uniuerſa quę
hab&. & emit agrum illū. Iterū simile est
regnū celorū homini negociatori. queren
ti bonas margaritas. Inuenta autem una

preciosa margarita. abiit & uendidit omnia
que habuit. & emit eam. Iterum simile est
regnum celorum sagene misse in mare. & ex om
ni genere piscium congreganti. Quam cum
implēta esset eduentes & secus litus sedentes.
elegerunt bonos in uasa. malos autē foras
miserunt. Sic erit in consummatione scē.
Exibunt angeli. & separabunt malos de
medio iustorum. & mittent eos in caminum
ignis. Ibi erit fletus. & stridor dentium.
Intellexistis hec omnia. Dicunt ei.
Etiam. Ait illis. Ideo omnis scriba doc
tus in regno celorum. similis est homini
patri familias. qui profert de thesauro
suo. noua & uetera.

ITEM ALIUD
S. I. Q. S. C. I. E. V. G. M. A. T. H. E. V. M.

IN ILLO TEMPORE
DIXIT IHC. D. S. PARABOLAM HANC.

51
SIMILE EST
regnum celorum
decem uirginibus.
que accipientes
lampades suas.
exierunt obuiā
sponso & sponse.

Quinq. autem excis erant fatue. & quinq.
prudentes. Sed quinq. fatue acceptis
lampadibus. non sumpserunt oleum se
cum. Prudentes uero. acceperunt oleum in
uasibus suis cum lampadibus. Moram autē
faciente sponso. dormitauerunt omnes
& dormierunt. Media autē nocte clamor
factus ē. ecce sponsus uenit. exite obuiā
ei. Tunc surrexerunt omnes uirgines
illę. & ornaucrunt lampades suas. Fa
tue autē. sapientibus dixerunt. Date nobis
de oleo urō. quia lampades nrę extinguuntur.

Responderunt prudentes dicentes.
Ne forte non sufficiat nobis & uobis. ite
potius ad uendentes. & emite uobis.
Dum autem irent emere. uenit sponsus.
et que parate erant intrauerunt cum eo
ad nuptias. & clausa est ⁊ ianua.
Nouissime uero. ueniunt & reliquae
uirgines dicentes. Domine domine. aperi
nobis. At ille respondens ait. Amen
dico uobis. nescio uos. Vigilate itaq.
quia nescitis diem. neque horam.

DOMC. I. ADVENT. D. SCDM MATHEV. 52

In illo tempore. Cum ad propinquassent
hierosolymis & uenissent bethfage ad mon-
tem oliueti. tunc ih̄s misit duos discipu-
los. dicens eis. Ite in castellū quod con-
tra uos ē. & statim inuenietis asinā alli-
gatam. & pullū cum ea. soluite & addu-
cite mihi. Et si quis uobis aliquid dice-
rit. dicite quia dñs h̄is opus habet. et
confestim dimittet uos. Hoc autē totū
factū ē. ut impleretur quod dictū est
per prophetā dicentem. Dicite filie
syon. ecce rex tuus uenit tibi mansue-
tus. sedens super asinā & pullū filium
sub iugalīs. Euntes autē discipuli. fe-
cerunt sicut p̄cepit illis ih̄s. Et ad-
duxerunt asinā & pullū. & imposue-
runt super eos uestimenta sua. & cū
desuper sedere fecerunt. Plurima au-
tē turba. strauerunt uestimenta sua

in uia. Alii autē cedebant ramos
de arboribus. & sternebant in uia.

Turbe autē que p̄cedebant & que se
quebantur. clamabant dicentes. O san
na filio dauid. benedictus qui uenit.
in nomine dñi. *DOMC. II. SCOM. LUC.*
N illo temp̄. dix̄ ihs discip̄ suis.

Erunt signa in sole & luna & stellis.
& interris pressura gentiū. preconfusio
ne sonitus maris & fluctuū. Arescentib;
hominib;: p̄ timore & expectatione
que super uenient uniuerso orbi. Nā
uirtutes celorū mouebuntur. Et tunc
uidebunt filiū hominis uenientē in nu
bib;: cū potestate magna & maiestate.
His autē fieri incipientib;: respicite &
leuate capita ur̄a. quō adppinquauit
redēptio ur̄a. Et dixit illis similitudi
nē. Quidete ficulneā & om̄s arbores
cū pducunt iā ex se fructū. scitis quō

prope est estas. Ita & uos cum uideritis
hec fieri. scitote quō ppe est regnū dī. Am̄

V dico uobis. quia non preteribit generatio
hec donec omnia fiant. Caelum & terra
transibunt. uerba autē mea n̄ transient.

DOMC. III. SCDM MATHEVM.

In illo temp. Cū audisset iohannes in
uinculis opera xpī. mittens duos disci-
pulis suis. ait illi. Tu es qui uenturus es.
an alium expectamus. Et respondens
ihc. ait illis. Euntes renuntiate iohan-
ni. que audistis & uidistis. Caeci ui-
dent. claudi ambulant. leprosi mundan-
tur. Surdi audiunt. mortui resurgunt.
pauperes euangelizantur. Et beatus
est. qui non fuerit scandalizatus in me.
Illis autē abeuntib; coepit ihc dicere ad
urbas de iohanne. Sed quid existis inde-
sertū uidere harundinē uento agitātā.
sed quid existis uidere hominē mollib;

uestitum. ecce qui mollibus uestiuntur.
in domibus regū sunt. Sed quid existis
uidere pphetā. etiā dico uobis. & plus
quā pphetam. Hic enim est de quo scrip-
tum est. Ecce mitto angelū meū ante
faciem tuā. qui preparauit uia tuam.
ante te.

DOMC. III.

N illo temp. *SCDM IOHANNEM.*

Miserunt iudei ab hierusolymis
sacerdotes & leuitas ad iohannem. ut
interrogarent eū. Tu quis es. & confes-
sus est. & non negauit. Et confessus ē
quia non sum ego xp̄s. Et interroga-
uerunt eū. Quid ergo helyas estu.
& dicit. non sum. Propheta estu. &
respondit. Non. Dixerunt ergo ei.
Quis es. ut responsum demus his qui
miserunt nos. quid dicis de te ipse.
At. Ego uox clamantis in deserto.
dirigite uia dñi. sicut dixit isaias

34
ppheta. Et qui missi fuerant. erant ex
phariseis. Interrogauerunt eū. & dixe
runt ei. Quid ergo baptizas. si tu non
es xps. neq. helyas. neq. propheta. Re
spondit eis iohannes dicens. Ego bapu
to in aqua. mediū autē ur̄m stetit.
quē uos nescitis. Ipse est qui post me uen
turus est. qui ante me factus est. cuius
ego non sū dignus ut soluā eius corrigiā
calciamenti. Hæc in betbania facta sunt
transiordanen. ubi erat iohannes baptizans.

DOMC. I. POST NATALE Dñi.

N illo temp. SCDM LUCAM.

Erat ioseph & maria mater ihu. miran
tes sup his que dicebantur de illo. Et be
nedixit illis symeon. & dixit ad mariā
matrē eius. Ecce positus est hic in ruinā.
& resurrectionē multorū in israhel. & in
signū cui contra dicitur. Et tuā ipsius
animā ptransiuit gladius. ut reuelentur

ex multis cordibus cogitationes. Eterat
anna prophetissa filia fanuel. de tribu
aser. Hæc præcesserat in diebus multis. &
uixerat cū uiro suo annis septē auirgini
tate sua. Et hæc uidua usq; ad annos oc
toginta quatuor. que non discedebat de
templo ieiuniis & obsecrationibus. seruiens
nocte ac die. Et hæc ipsa hora sup ueni
ens confitebatur dñō. & loquebat̃ de illo
omnib; qui expectabant redēptionē hie
rusalem. Et ut p̃fecerunt omnia secun
dum legē dñi. reuersi sunt in galileam.
in ciuitatē nãharēb. Puer autē crescebat.
& confortabatur. plenus sapientia. Et
gratia dī. erat cum illo. *DOMC. I. P. II*
NILLO TEMP. OPHANIA. SCDM LVCAM.
Cum factus esset ihs annorū duodecim.
ascendentibus illis in hierusolymā secundū
consuetudinē dici festi. consumatisq; dieb;
cum redirent. remansit puer ihs in hierusa

lem. & non cognouerunt parentes eius.
Exestimantes autē illū esse in comitatu.
uenerunt iter diei. & requirebant eū int̄
cognatos & notos. Et non inuenientes.
regressi sunt in hierusalē requirentes eū.
Et factum est post triduum. inuenerunt
illum in templo sedentē in medio docto
rū. audientē illos & interrogantē. Stu
pebant autē om̄s qui eum audiebant. sup
prudencia & responsis eius. Et uidentes.
ammirati sunt. Et dixit mater eius ad
illum. Fili. quid fecisti nobis sic. Ecce
pater tuus & ego. dolentes querebamus te.
Et ait ad illos. Quid est quod me quereba
tis. nesciebatis quia in his que patris mei
sunt oportet me esse. Et ipsi non intellex
erunt uerbū. quod locutus est ad illos. Et
descendit cū eis & uenit nāharēb. & erat
subditus illis. Et mater eius conseruabat
om̄ia uerba hęc. conferens in corde suo.

I Et iesus proficiebat sapientia & etate.
& gratia apud dñm & homines. **DOMC. II.**
N illo temp. **SCDM IOHANN E.**
Nuptie facte sunt in chana galilee. & erat
mater ihu ibi. Vocatus e autē ihc & disci
puli eius ad nuptias. Et deficiente uino.
dicit mater ihu ad eū. Uinū non habent.
Et dicit ei ihc. Quid mihi & tibi ē muli
er. nōdū uenit hora mea. Dicit mater
eius ministris. Quodcūq; dixerit facite.
Erant autē ibi lapidee hydrice sex posite.
scdm purificationē iudeorū. capientes sin
gule metretas binas uel ternas. Dicit eis ihc.
Implete hydras aqua. Et impleuerunt
cas usq; ad summū. Et dicit eis ihc. hauri
te nunc. & ferte architriclino. Et tulerunt.
Ut autē gustauit architriclinus aquā uinū
factā. & non sciebat unde eēt. Ministri autē
sciebant. qui haurierant aquā. Vocans spon
sum architriclinus. & dicit ei. Omis homo

58
primum bonum uinum ponit. & cum inebri
ati fuerint. tunc id quod deterius est. Tu autē
seruasti bonū uinū. usq. adhuc. Hoc fecit
initium signorum ihs in chanan galileae.
et manifestauit gloriā suā. & crediderunt
in eum discipuli eius. *DOMC. III. SCDM*
N illo temp. Cum *MATHEV.*
descendiss& ihs de monte. secute sūt eū
turbe multe. Et ecce leprosus ueniens.
adorabat eū dicens. Dñe. si uis potest
me mundare. Et extendens ihs manū.
tetigit eū dicens. Uolo mundare. Et
confestim mundata ē lepra eius. Et ait
illi ihs. Vide nemini dixeris. sed uade.
ostende te sacerdoti. & offer munus quod
precepit moyses in testimonium illis. Cum
autē introiss& capharnaum. accessit ad eū
centurio. rogans eū & dicens. Dñe. puer
meus iacet in domo paraliticus. & male tor
quetur. Et ait illi ihs. Ego ueniam. et

curabo eum. Et respondens centurio. ait.
Dñe. non sum dignus ut intres subtectum meum.
sed tantum dic uerbum. & sanabitur puer meus.
Nam & ego homo sum sub potestate. habens sub
me milites. Et dico huic uade. & uadit. & alio
ueni. & uenit. & seruo meo fac hoc & facit. Au
diens autem ih̄s miratus est. & sequentibus se dixit.
Amen dico uobis. non inueni tantam fidem in isrl̄.
Dico autem uobis. quod multi ab oriente & oc
cidente uenient. & recumbent cum abraham &
isaac. & iacob. in regno celorum. Filii autem regni
eicientur in tenebras exteriores. ibi erit fletus
& stridor dentium. Et dixit ih̄s centurioni. Vade.
sicut credidisti. fiat tibi. Et sanatus est puer.
in illa hora.

DOMINICA III.

NILLO TEMP. SECUNDUM MATHEV.

Ascendente ih̄u in nauiculam. secuti eum disci
puli eius. Et ecce motus magnus factus est
in mari. ita ut nauicula operiretur fluctibus.
Erat autem illis uentus contrarius. ipse uero

57
dormiebat. Et accesserunt. & suscitauerunt
cū dicentes. Dñe. salua nos perimus. Et di
cit eis. Quid timidi estis modice fidei. Tunc
surgens imperauit uentis & mari. et facta est
tranquillitas magna in mari. Porro homines:
mirati sunt dicentes. Qualis ē hic. quia uenti
& mare. obocediunt ei.

In illo temp. Respondens
ihs dixit. Confiteor tibi pat̄ dñe celi &
terre. quia abscondisti hec a sapientib; & pru
dentib; et reuclasti ea paruulis. Ita pat̄. quō
sic fuit placitū ante te. Omīa mihi tradita sūt.
a patre meo. Et nemo nouit filiū nisi pater.
neq; patrē quis nouit nisi filius. & cui uolue
rit filius reuclare. Venite ad me om̄s qui labo
ratis & honorati estis. & ego reficiā uos. Tolle
te iugū meū super uos. & discite a me quia mi
tis sum & humilis corde. & inuenietis requiem
animabus ur̄is. Iugum enī meū suauē est. &
onus meum leuē.

IN .VIII. PASCHAE SEQ. S. EVG.

NILLO TEMP. SCDM IOHANNEM.

Cum esset sero die illo una sabbatorum.
& fores essent clausae ubi erant discipuli con-
gregati propter metum iudeorum. uenit ih̄s &
stetit in medio. & dicit eis. Pax uobis. Et
hoc cum dixisset. ostendit eis manus & latus.
Gaussi sunt ergo discipuli. uiso dño. Dixit ergo
eis iterum. Pax uobis. Sicut misit me pater.
& ego mitto uos. Hoc cum dixisset. insuffla-
uit & dicit eis. Accipite sp̄m sc̄m. quorum re-
miseritis peccata remittuntur eis. Et quorum
retinueritis retenta sunt. Thomas unus de
duodecim qui dicitur didimus non erat cum eis
quando uenit ih̄s. Dixerunt ergo ei alii disci-
puli. Vidimus dñm. Ille autem dixit eis. Nisi
uidero in manus eius fixuram clauorum. & mit-
tam digitum meum in locum clauorum. & mittam
manum meam in latus eius non credam. Et post
dies octo. iterum erant discipuli eius intus.

58
& thomas cum eis. Uenit ihs ianuis clausis. &
stetit in medio. & dixit. Pax uobis. Tandem
dicit thome. Infer digitum tuum huc. & uide
manus meas. Et affer manum tuam & mitte
in latus meum. & noli esse incredulus sed fide
lis. Respondit thomas. & dixit ei. Domine meus.
& deus meus. Dicit ei ihs. Quia uidisti me tho
mas credidisti. beati qui non uiderunt & cre
diderunt. Multa quidem & alia signa fecit
ih̄s in conspectu discipulorum suorum. que non
sunt scripta in libro hoc. Haec autem scripta
sunt ut credatis. quia ihs est xps filius dei.
Et ut credentes uitam eternam habeatis in no
mine eius. *DOMINIC. I. P. VIII. PASCH.*
NILLO TEMP. SECUNDUM IOHANNEM.
Dixit ihs discipulis suis. Ego sum pastor
bonus. Bonus pastor animam suam dat pro
ouibus suis. Meretrarius & qui non est
pastor. cuius non sunt oues proprie. uidit
lupum uenientem & dimittit oues & fugit.

Et lupus rapit. & dispergit oues. Mer-
cenarius autē fugit quia mercenarius ē.
& non pertinet ad eum de ouib;. Ego
sum pastor bonus. & cognosco meas. et
cognoscunt me mee. Sicut nouit me pa-
ter. & ego agnosco patrem & animā meam
pono pro ouibus meis. Et alias oues habeo.
que non sunt ex hoc ouili. Et illas oportet
me adducere. & uocē meā audient. Et
fiet unū ouile. & unus pastor. *Domc. II.*

SCOM IOHANNEM

In illo temp. dixit ih̄s discipulis suis.
Modicū & iam non uidebitis me. &
iterū modicū & uidebitis me. quia uado
ad patrem. Dixerunt ergo ex discipulis
ei ad inuicē. Quid est hoc quod dicit
nobis. modicū & non uidebitis me. &
iterū modicū & uidebitis me. & quia ua-
do ad patrem. Dicebant ergo. Quid ē hoc
quod dicit nobis modicū. nescimus quid

59
Loquitur. Cognouit ergo ihs quia uole-
bant cū interrogare. & dixit eis. O hoc
queritis inter uos. quia dixi modicū & n̄ uide-
bitis me. & iterū modicū & uidebitis me. Amen
amen dico uobis. quia plorabitis & flebitis uos.
mundus autē gaudebit. uos autē contrista-
bimini. sed tristitia ur̄a uertetur in gaudi-
um. Mulier cū pariat & tristitiā habet. quia
uenit hora eius. Cum autē pepererit pue-
rū. iam non meminit pressurę p̄pter gaudiū.
quia nat⁹ ē homo in hoc mundo. Et uos
igitur. nunc tristitiā habetis. Iterū autē
uidebo uos. & gaudebit cor ur̄m. Et gau-
dium ur̄m. nemo tollet a uobis. **DOMC. III.**
Nillo temp⁹. **SCDM IOHANNĒ.**
dix̄ ihs disc̄ suis. Uado ad eū qui me
misit. & nemo ex uobis interrogat me quo
uadis. Sed quia hęc locutus sū uobis. tristi-
cia impleuit cor ur̄m. Sed ego ueritatem
dico uobis. Expedit uobis. ut ego uadam.

Si enim non habiero: paraclytus non ueni
& ad uos. Si autē abiero: mittā cū ad uos.
Et cū uenerit: ille arguē mundū de pecca-
to. & de iusticia: & de iudicio. De peccato
quidē: quia nō credunt in me. De iusticia
uero: quia ad patrē uado: & iā nō uidebitis
me. De iudicio autē: q̄a princeps mundi
hui⁹ iudicatus ē. Adhuc multa habeo uo-
bis dicere: sed nō potestis portare modo. Cū
autē uenerit ille sp̄s ueritatis: docebit uos
omnē ueritatē. Non enī loquet̄r a semetipso:
sed quicūq; audiet & loquet̄r: & que uentura
sunt adnuntiabit uobis. Ille me clarifica-
uit: quia de meo accipiet: & adnuntiabit
uobis. *DOMC. III. SCDM IOHANNĒ.*
N illo temp̄: dix̄ ihs discipulis suis.
Amen amen dico uobis: siquid petieritis
patrē in nomine meo: dabit uobis. Usque mo-
do: non petistis quicquā in nomine meo.
Petite & accipietis: ut gaudiū ur̄m sit plenū.

60
Hæc in prouerbis locutus sum uobis.

Venit hora. cū iam non in prouerbis lo-
quor uobis. sed palam de patre adnuntia-
bo uobis. Illo die in nomine meo petetis. &
non dico uobis quia ego rogabo patre de uo-
bis. Ipse enī pat̄ amat uos. quia uos me amas-
tis & credidistis. q̄a ego ad dō exiui. Exiui
a patre. & ueni in mundū. Iterū relinquo
mundū. & uado ad patre. Dicunt ei disci-
puli eius. Ecce nunc palā loqueris. & puer-
bium nullū dicis. Nunc scim⁹ q̄a scis om̄ia.
& non opus est tibi ut quis te interroget. In
hoc credimus. quia ad dō existi. *Dom̄e.*

N illo temp̄. *SCDM IOHANNĒ.*

dix̄ ihs discip̄ suis. Cum uenerit paracly-
tus quē ego mittā uobis a patre sp̄m uerita-
tis q̄ a patre p̄cedit. ille testimoniū p̄hibe-
bit de me. Et uos testimoniū p̄hibebitis.
q̄a ab initio mecū estis. Hæc locutus sū
uobis. ut non scandalizemini absq; synago-

gis facient uobis. Sed uenit hora. ut omnis qui
interficit uos. arbitretur obsequiū se prestare
dō. Et hec facient uobis. quia non nouerunt
patrē. neq. me. Sed hec locutus sū uobis. ut cū
uenerit hora corū reminiscāmini. q̄a ego dixi
uobis. *SCDM IOHANNEM.*

DOMC. I. P. VIII. PENF. SCDM LUCAM.

 N illo temp. dixit ih̄s parabolā hanc. Homo
quidā erat diues. & inducbat² purpura & bysso.
& epulabat² cottidie splendide. Et erat q̄dā
mendicus nomine laharus. qui iacebat ad ia
nuā ei² ulcerib; plenus. cupiens saturari demi
cis que cadebant de mensa diuitis. Sed & canes
ueniebant. & lingebant ulcera ei². Factū ē autē
ut moriretur mendicus. & portaret² ab angelis
in sinu abrahe. Mortuus ē autē & diues. et
sepultus est in inferno. Eleuans autē oculos
suos cū ēt in tormentis. uidit abrahā a longe.
& laharū in sinu ei². Et ipse clamans dixit.

Pater abrahā^{ei} miserere mei; et mitte laharū
ut intingat extremū digiti sui in aqua. ut refri
geret linguā meā quia crucior in hac flamma.
Et dixit illi abrahā. Fili recordare quia recepis
ta bona inuita tua. & laharus similiter mala.
Nunc autē hic consolatur². tu uero cruciaris.
Et in his omnib; int̄ uos & nos chaos magnū
firmatū ē. ut hi q¹ uolunt hinc transire ad uos
non possint. neq; inde huc transire. Et ait.
Rogo g^o te pat̄. ut mittas cū in domū patris
mei. habeo enī qnq; fr̄s ut testet² illis. ne &
ipsi ueniant in locū hunc tormentorū. Et ait illi
abrahā. Habent moysen & pphetas. audiant
illos. At ille dixit. Non pat̄ abrahā. sed si quis
ex mortuis ierit ad eos. penitentiā agent. Ait
autē illi. Si moysen & pphetas n̄ audiunt. neq;
siquis ex mortuis resurrexerint. credent.

DOMC. II. SCDM LUCAM.

In illo temp̄. dixit ih̄s similitudinē hanc.
Homo qdā fecit cenā magnā. & uocauit

multos. Et misit seruū suū hora cenę di-
cere inuitatis ut uenirent. quia iā parata sūt
om̃ia. Et coeperunt simul om̃s excusare.
Primus dixit. Villā emi. & necesse habeo exire
& uidere illā. Rogo te. habe me excusatum.
Et alter dixit. Iuga boum emi q̃nq. & eo p̃bare
illa. Rogo te. habe me excusatū. Et alius
dixit. Vxorē duxi. & ideo non possū uenire.
Et reuersus seruus. nunciauit hęc domino suo.
Tunc iratus pat̃ familias. dixit seruo suo. Exi
cito in plat̃as & uicos ciuitatis. & pauperes.
ac debiles. & cecos & claudos. introduce huc.
Et ait seruus. Onē. factū est ut imperasti. &
adhuc locus est. Et ait dñs seruo. Exi in uias
& sepes. & compelle intrare. ut impleat² dom²
mea. Dico autē uobis. Quod nemo uiuorū
illoꝝ q̃ uocati sūt. gustabit cenā meā. **DOM̃C. III.**
Nullo temp̃. **S C D M L V C A M.**
Erant adpropinquantes ad ih̃m publicani
& peccatores. ut audirent illū. Et murmu-

rabant pharisei & scribe dicentes. Quia hic
peccatores recipit. & manducat cum illis.
Et ait ad illos parabolā istam dicens. Quis
ex uobis homo qui habet centū oues. & si
perdiderit unā ex illis. nonne dimittet
nonaginta nouē in deserto. & uadit ad illā
que perierat donec inueniat illā. & cū inue
nerit eā inponet in humeros suos gaudens.
Et ueniens domū. conuocat amicos & uici
nos. dicens illis. Congratulamini mihi quia
inueni ouē meā que perierat. Dico uobis.
quod ita gaudiū erit in celo sup uno peccatore
penitentiā agentē. quā sup nonaginta nouē
iustos qui nō indigent penitentiā. Aut que
mulier habens dragmas decē. si perdiderit
dragmā unā. nonne accendit lucernā & cuer
tit domū. & querit diligentē donec inueniat.
Et cū inuenerit. conuocans amicas & uici
nas dicens. Congratulamini mihi. quā inueni
dragmā quā perdidērā. Ita dico uobis. gaudiū

erit corā angelis dī. sup uno peccatore. peni
tentiam agentem. *Dom̃c. iiii.*

N illo temp̃. dix̃ ihs *Scdm̃ Lucā.*

discip̃ suis. Estote ergo misericordes. sicut &
pat̃ ur̃ misericors est. Et nolite iudicare. &
n̄ iudicabimini. Nolite condēpnare. & n̄ con
dēpnabimīⁿⁱ. Dimittite. & dimittimini.

Date. & dabit̃ uobis. Mensurā bonā & ē
fertā & coagitata. & sup effluentē dabunt
in sinū ur̃m. Eadem quippe mensura qua
mensi fueritis. remittet̃ uobis. Dicebat autē
illis & similitudinē. Numqd̃ potest cecus cecū
ducere. nonne ambo in foucā cadent. non est
discipulus sup magistrū. Perfectius autē om̃is
erit. si sit sicut magister eius. Quid autē uidet.
festucā in oculo fr̃is tui. trabē autē que inocu
lo tuo ē non considerat. Et quomodo potest
dicere fr̃i tuo. frater. sine cicā festucā deocu
lo tuo. ipse in oculo tuo trabē non uidet. Hypo
crita. cice primū trabē de oculo tuo. & tunc

perspicias ut educaſ festucā de oculo fr̄is tui.

Dom̄. v. Scdm̄ Lucam.

Nillo temp̄. Cum turbe inruerent ad
ih̄m ut audirent uerbū dī. & ipse stabat
secus stagnū genesarē. Et uidit duas
naues stantes secus stagnū. piscatores autē
descenderant & lauabant retia. Ascenden
autē in unā nauim que erat symonis. roga
uit eum ut a terra reducere pusillū. Et
sedens. docebat de nauicula turbas. Ut ces
sauit autē loqui. dixit ad symonē. Que in
altū. & laxate retia ur̄a in capturā. Et re
spondens symon. dixit illi. Preceptor. p̄ totā
noctē laborantes. nihil cepim⁹. in uerbo autē
tuo laxabo rete. Et cū hoc fecissent. conclu
serunt pisciū multitudinē copiosam. Rūpe
batur autē rete corū. & annuerunt sociis qui
erant in alia nauī. ut uenirent & adiuuarent
cos. Et uenerunt & impleuerunt ambas nauī
culas. ita ut mergerent⁹. Quod cū uideret sy

mon petrus. ꝑcidit ad genua ihu dicens.
Exi ame. quia homo peccator sum dñe.
Stupor autē circūdederat eū. & omnes qui
cū illo erant in captiua piscium quā ceperant.
Similiter autē iacobū & iohannē filios he
bedei. qui erant socii symonis. Et ait ad symo
nē ihs. Noli timere. ex hoc iam homines eris
capiens. Et subductis ad terrā nauibus.
relictis omnibus. secuti sunt eum.

DOMC. VI. SCDM MATHEV.

N illo temp. dix ihs discipulis. Amen
dico uobis. quia nisi habundauerit iusti
cia ur̄a plusquā scribarū & phariseorū.
non intrabitis in regnū celorū. Audistis q̄a
dictū est antiquis. Non occides. Qui autē
occiderit. reus erit iudicio. Ego autē dico
uobis. Quia om̄s qui irascit² fr̄i suo. reus
erit iudicio. Qui autē dixerit fr̄i suo racha.
reus erit concilio. Qui autē dixerit fatue.
reus erit gehennę ignis. Si ergo offers mun⁹

64
tuū ad altare. & ibi recordatus fueris quia
frat̄ tuus habet aliquid aduersū te. relin
que ibi munus tuū ante altare. & uade prius
reconciliari fr̄i tuo. & tunc ueniens offeres
munus tuum. *DOMC. VII.*

NILLO TEMP. SCOM MARCV.

ACum multa turba esset cū ih̄u. nec haberet
quod manducare. conuocatis discipulis. ait
illis. Misericor sup turbā. quia ecce iam
triduo sustinent me nec habent quod mandu
cent. Et si dimiserō eos ieiunos in domū suā.
deficient in uia. Quidā autē ex eis. de longe
uenerunt. Et responderunt ei discipuli sui.
Unde istos poterit quis hic saturare panib; in
solitudine. & interrogauit eos. Quot panes
habetis. Qui dixerunt. Septem. Et precepit
turbe discubere sup terrā. Et accipiens sep
tem panes gratias agens. fregit. & dabat disci
pulis suis ut ad ponerent. & adposuerunt turbe.
Et habebant pisciculos paucos. & ipsos bene

dixit & iussit adponi. Et manducauerunt.
& saturati sunt. Et sustulerunt qđ supra
uerat de fragmentis. septē sportas. Erant autē
qui manducauerunt quasi quatuor milia.
et dimisit eos. *DOMC. viii. SEQ. 5. EV.*
N illo tēp. *SCDM MATHEV.*
dix̄ ihs discip̄ suis. Adtendite a falsis pphe
tis. qui ueniunt ad uos in uestimentis ouium.
intrinsicus autē s̄t lupi rapaces. A fructib;
eorū. cognoscetis eos. Num qđ colligunt de spi
nis uuas. aut de tribulis ficus. sic om̄is arbor
bona. fructus bonos facit. Mala autē arbor.
fructus malos facit. Non potest arbor bona
fruct² malos facere. neq. arbor mala fructus
bonos facere. Om̄is arbor que n̄ facit fructū
bonū. excidetur. & in ignē mittet². Igitur.
ex fructib; eorū cognoscetis eos. Non om̄is q̄
dicit mihi dñe dñe. intrabit in regnū celorū.
sed q̄ facit uoluntatē patris mei qui in celis est.
ipse intrabit. in regnū celorum. *DOMC. viii.*

S E C O N D U M L U C A M .

et

Nullo temp̄. dix̄ ihs discip̄ suis. Homo q̄
dā erat diues qui habebat uilicū. & hic dif
famatus ē apud illū quasi dissipasse bona
ipsius. Et uocauit illū. & ait illi. Quid hoc
audio de te. Redde rationē uilicationis
tue. iam enī non poteris uilicare. Ait autē
uilicus intra se. Quid faciā quia dñs m̄s affert
ame uilicationē. fodere n̄ ualeo. mendica
re erubesco. scio qđ faciā. Vt cū amotus fue
ro. a uilicatione. recipiant me in domos suas.
Conuocatis itaq; singulis debitorib; domini
sui. dicebat primo. Quantū debes domino
meo. Ait ille dix̄. Centū cados olei. Dixit q;
illi. Accipe cautionē tuā. & sede cito. scribe
quinquaginta. Deinde alio dix̄. Tu uero qñ
tum debes. Qui ait illi. Centū choros tritici.
Ait illi. Accipe literas tuas. & sede scribe oc
toginta. Et laudauit dñs uilicū iniquitatis.
quia prudenter fecisse. quia filii huius scī.

prudentiores filii lucis in generatione sua
sunt. Et ego dico uobis. Facite uobis ami-
cos de mammona iniquitatis. ut cum defeceritis
recipiant uos in eterna tabernacula.

Domc. x. Scdm. Lucam.

In illo tempore. Cum adpropinquasset ih̄s
hierusolymā. uidens ciuitatē fleuit super illā
dicens. Quia si cognouisses & tu. & quidē
in hac die tua quae ad pacē tibi. Nunc autē
abscondita sunt ab oculis tuis. quia ueni-
ent dies inter & circūdabunt te inimici tui
uallo. & circūdabunt te & eo angustabunt
te undiq. & ad terrā consternant te. & filios
tuos qui inter sunt. Et non relinquent inter
lapidē super lapidē. eo quod nō cognoueris
tempus uisitationis tuae. Et ingressus in
templū. coepit cicere uendentes in illo & emen-
tes. dicens illis. Scriptū est. quia domus mea
domus orationis est. Vos autē. fecistis illā spe-
luncā latronū. Et erat docens. cotidie in

templo. *DOMC. XI. SCOM LUCAM.* ⁶⁶

N illo temp̄. dix̄ ih̄s ad quosdā qui in se confi-
debant tamquā iusti. & aspernabant̄ ceteros
parabolā istā dicens. Quo homines ascenderunt
intemplū. ut orarent. Unus phariseus. & alter
publicanus. Phariseus stans. hec apud se ora-
bat. O s. gratias ago tibi. quia non sū sicut
ceteri hominū. raptores. iniusti. adulteri. uelut
etiā hic publicanus. Ieiuno bis in sabbato. de-
cimas do omniū quę possideo. Et publicanus
a longe stans. nolebat nec oculos ad celū leuare.
sed percutiebat pectus suū dicens. O s. p̄picius
esto mihi peccatori. Amen dico uobis. descen-
dit hic iustificatus in domū suā ab illo. Quia om-
nis qui se exaltat humiliabitur. et qui se humi-
liat. exaltabitur.

DOMC. XII. SEQ. S. EV.
N illo temp̄. Exiens *SCOM MARCV.*

ih̄s de finib; tyri. uenit per sydonē ad mare
galilęe. inter medios fines decapoleos. Et ad-
ducunt ei surdū & mutū. & deprecabantur cum

ut inponat illi manū. Et adprehendens eū de
turba scorsum. misit digitos suos in auriculas.
et exspuens tetigit linguā eius. Et suspiciens
in celū. ingemuit. & ait illi. Effeta. qđ est
adaperire. Et statim aperte sunt aures eius.
& solutū est uinculū lingue ei & loquebat̃
recte. Et precepit illis ne cui dicerent.

Quanto autē eis p̃cipiebat. tanto magis plus p̃
dicabant. & eo amplius ammirabant̃ dicentes.
Bene omnia fecit. & surdos fecit audire. & mu-
tos loqui. *DOMC. XIII. SCĐM LVC. A.*

N illo tēp̃. dix̃ ihs discip̃ suis. Beati oculi
qui uident que uos uidetis. Oico enī uobis. qđ
multi prophete & reges uoluerunt uidere que
uos uidetis. & non uiderunt. & audire que audi-
tis & non audierunt. Et ecce quidā legis peritus
surrexit. temptans illū & dicens. Magister.
quid faciendo uitā eternā possidebo. At ille
dixit ad eum. In lege quid scriptū est. quomo-
do legis. Ille respondens dixit. Diliges dñm

67
dñm tuum ex toto corde tuo. et ex tota anima
tua. et ex omnibus uiribus tuis. & ex omnimente
tua. & proximum tuum sicut te ipsum. Dixitq; illi.
Recte respondisti. hoc fac & uiues. Ille autē
uolens iustificare se ipsum. dixit ad ihm. Et quis
est meus proximus. Suscipiens autē ihs dixit.
Homo quidā descendebat ab hierusalē in hie
richo. & incidit in latrones. Qui etiā despoli
auerunt eum. & in plagis inpositis abierunt
semitiuo relictō. Accidit autē ut sacerdos
quidā descenderet eadē uia. & uiso illo pteri
uit. Similiter & leuita cū esset secus locum.
& uideret eū pertransiit. Samaritanus autē
quidā iter faciens. uenit secus eum. & uidens
eū misericordia motus est. Et ad propians al
ligauit uulnera eius. infundens oleum &
uinū. Et inponens illū in iumentū suum.
duxit in stabulū. & curā eius egit. Et alte
ra die protulit duos denarios. & dedit stabu
lario & ait. Curā illius habe. & quācumq;

super erogaueris. ego cum rediero reddā tibi.

Quis horū trium uidetur tibi pximus fu
isse illi qui incidit in latrones. At ille dixit.

Qui fecit misericordiam in illū. Et ait illi ihs.

Uade. & tu fac similiter. *SCDM LUCAM.*

In illo temp. *DOMC. XIII.*

Dum ihs in hierusalem. transibat
p mediā samariā & galileā. Et dū ingre
deretur quoddā castellū. occurrerunt ei
decē uiri leprosi. Qui steterunt a longe. &
leuaerunt uocē dicentes. Ihu pceptor.
miserere nrī. Quos ut uidit dix. Ite. osten
dite uos sacerdotib;. Et factū est dū irent.
mundati sunt. Unus autem ex illis ut uidit
quia mundatus est. regressus est cū magna uo
ce magnificans dñm. Et cecidit in faciem ante
pedes eius gratias agens. & hic erat samaritan⁹.
Respondens autē ihs. dixit. Nonne decem
mundati sunt. & nouē ubi sunt. non ē inuentus
qui rediret et daret gloriā dō. nisi hic alienige

na. Et ait illi. Surge uade. quia fides tua. te ⁶⁸
saluum fecit. *DOMC. XV. SCDM MATH.*
N illo temp. dixit ihs discip suis. Nemo po
test duobus dominis seruire. Aut eni unu odio
habebit. & alteru diligit. aut unu sustinebit. &
alteru contempnit. Non potestis do seruire et
mammonē. Ideo dico uobis. ne solliciti sitis ani
me ure quid manducetis. neq; corpori ure quid
induamini. Nonne anima plus est qua esca. &
corpus plusqua uestimentu. Respice uolati
lia celi. quo non serunt. neq; metunt. neq; congre
gant in horrea. & pat uester celestis pascit illa.
Nonne magis uos plures estis illis. quis enim
urm cogitans potest adicere ad statura sua cu
bitu unu. & de uestimento qd solliciti estis. con
siderate lilia agri. quomodo crescunt. non la
borant. neq; nent. Dico aute uobis. quo nec
salem non in omi gloria sua coopertus e. sic unu
existis. Si aute fenu agri qd hodie e & cras in
clibanu mittitur. ds sic uestit. Quantomagis

uos minime fidei. Nolite ergo solliciti esse di-
centes. quid manducabimus. aut quid bibemus.
aut quo operiemur. Hæc enim omnia gentes inq̃
runt. Scit enim pater ṽr. quia his om̃ib; indigetis.
Querite autē primū regnū dī. & iusticiā eius.
et hæc om̃ia adicientur vobis. **DOMC. XVI.**

In illo temp̃. Ibat ih̃s **SCDM. LVCÆ.**
in ciuitatē quę uocatur naim. & ibant cū illo
discipuli eius. & turba copiosa. Cū autē adp̃
pinquaret portę ciuitatis. ecce defunctus effere-
batur filius unicus matris sue. Et hæc uidua erat.
& turba ciuitatis multa cū illa. Quā cū uidisset
dñs. misēdia motus sup̃ eam dixit illi. Noli flere.
Et accessit. & tetigit oculū. Hi autē qui porta-
bant. steterunt. Et dixit. Adolescens. tibi dico
surge. Et resedit qui erat mortuus. & cepit loq̃.
Et dedit illū matri sue. Accepit autē om̃s timor.
& magnificabant dñm dicentes. Quia p̃pheta mag-
nus surrexit in nobis. et quia d̃s uisitauit ple-
bem suam. **DOMC. XVII.**

 Nullo temp̄. Cum int̄iret̄ ihs **SCDM LUCAM.**
in domū cuiusdā principis phariseorū sabbato
manducare panē. & ipsi obseruabant eū. Et ecce
homo quidā hydropicus. erat ante illū. Et re
spondens ihs. dixit ad legis peritos & phariseos di
cens. Si licet sabbato curare. At illi. tacuerunt.
Ipsē uero apprehensū sanauit eū. ac dimisit. Et
respondens ad illos. dixit. Cuius uisum asinus aut
bos in puteum cadet. et non continuo extrahit
illū die sabbati. Et nō poterant adhuc respondere
illi. Dicebat autē & ad inuitatos parabolā. in
tendens quomodo primos accubitos eligerent. di
cens ad illos. Cum inuitatus fueris ad nuptias. non
discubas in primo loco. ne forte honoratior te sit
inuitatus ab eo. & ueniens is qui te & illū uocauit.
dicat tibi. Da huic locū. Et tunc incipias cum
rubore. nouissimū locū tenere. Sed cū uocatus
fueris. uade & recumbe in nouissimo loco. Et cū
uenerit qui te inuitauit. dicat tibi. Amice. ascen
de superius. Tunc erit tibi gloria. corā simul

discumbentibus. Quia omnis qui se exaltat humiliabitur. & qui se humiliat exaltabitur.

DOMC. XVIII. SCOM MATHE.

In illo tempore. Accesserunt ad ih̄m saducei. & interrogavit eū unus ex eis legis doctor. temp tans eum. Magister. q̄d est mandatū magnū in lege. ait illi ih̄s. Diliges dñm dñm tuum. ex toto corde tuo. & in tota anima tua. et in tota mente tua. hoc est maximū. & p̄mū mandatū. Secundū autē simile est huic. Diliges proximū tuū. sicut te ipsū. In his duobus mandatis. tota lex pendit & p̄phete. Congregatis autē phariseis. interrogavit eos ih̄s dicens. Quid uobis uidetur de xp̄o. cuius filius est. dicunt ei. dauid. Ait illis. Quomodo g̃ dauid in sp̄u uocat eū dñm dicens. dixit dñs dño meo sede adextreis meis. donec ponā inimicos tuos scabellū pedū tuorū. Si g̃ dauid uocat eū dñm. quomodo filius eius est. Et nemo poterat re

76
spondere ei uerbū. neq̃ ausus fuit quisquā
ex illa die. cum amplius interrogare.

DOM. XVIII. SEC. M. MATHEV.

Nullo temp̃. Ascendens ihs in nauiculā.
transfretauit. & uenit in ciuitatē suā. Et
ecce offerbant ei paralyticū. iacentē in
lecto. Et uidens ihs fidem illorū. dixit
paralytico. Confide fili. remittuntur ti
bi peccata tua. Et ecce quidā describis.
dixerunt intra se. Hic blasphemāt. Et
cū uidissē ihs cogitationes eorū. dixē. Ut
quid cogitatis mala in cordib; uris. quid ē
facilius dicere dimittuntur tibi peccata.
aut dicere surge & ambula. Ut sciatis autē.
quō filius hominis habet potestātē in terra
dimittendi peccata. Tunc ait paralytico.
Surge tolle lectū tuū. & uade in domū
tuā. Et surrexit. & abiit in domū suam.
Uidentes autē turbe timuerunt. Et glori
ficauerunt dñm. q̃ dedit potestātē. talem

hominibus. **DOMC. XX. SCMD. MATH.**
Nullo temp. Loquebatur ih̄s cū discipu-
lis suis. in parabolis dicens. Simile factū est
regnū celorū homini regi. qui fecit nupti-
as filio suo. Et misit seruos suos uocare in-
uitatos ad nuptias. & nolabant uenire. Itē
rū misit alios seruos dicens. Oicite inuitatis.
ecce prandiū meū parauī. tauri mei & altilia
occisa. & omnia parata. uenite ad nuptias.
Illi autē neglexerunt. Et abierunt alius
in uillā suā. alius ad negotiationē suā. Reli-
qui uero tenuerunt seruos eius. & contume-
lis affectos occiderunt. Rex autē cū audis-
set & iratus est. & missis exercitib; suis p̄didit
homicidas illos. & ciuitatē illorū succendit.
Tunc ait seruis suis. Nuptie quidē paratē sūt.
sed qui inuitati erant non fuerunt digni.
Itē g̃ ad exitus uiarū. & quoscūq; inueneri-
tis uocate ad nuptias. Et egressi serui ei in
uias. congregauerunt om̄s q̄s inuenerunt

malos & bonos. & implete sunt nuptie dis-
cumbentium. Intrauit autē rex ut uideret
discumbentes. & uidit ibi hominē non uesti-
tū ueste nuptiali. & ait illi. Amice. quomo-
do huc intraisti non habens uestē nuptiale.
At ille obmutuit. Tunc dixit rex ministris.
Ligatis manibus eius & pedibus. mittite
eum in tenebras exteriores. ibi erit fletus
& stridor dentiū. Multi autē sunt uoca-
ti. pauci uero electi. *DOMC. xxxi.*
N illo temp. *ERAT SCDM IOHANN.*
quidā regulus. cuius filius infirmabatur
capharnaum. Hic cū audisset quia ihc ad-
ueniret iudea in galileā. abiit ad eū. & ro-
gabat eū. ut descenderet et sanaret filiū ei.
Incipiebat enī mori. Dixit g̃ ihc ad eum.
Nisi signa & p̃digia uideritis. non creditis.
Dicit ad eū regulus. Dñe. descende pri-
usquā moriatur filius meus. Dicit ei ihc.
Uade. filius tuus uiuit. Credidit homo

sermoni quem dixit ei ih̄s. & ibat. Iam autē
eo descendente. serui occurrerunt ei & nun
tiauerunt dicentes. quia filius eius uiueret.
Interrogabat ergo horam ab eis. in qua melius
habuerat. Et dixerunt ei. Quia heri hora
septima. reliquit eū febris. Cognouit ergo
pater quia illa hora erat in qua dixit ei ih̄s.
uade filius tuus uiuit. & credidit ipse. &
domus eius tota. **DOMC. XXII.**

N illo temp̄. dixit **SCDM MATH.**
ih̄c discipulis suis. parabolā hanc. Simile
est regnū celorū homini regi. qui uoluit ra
tionē ponere cū seruis suis. Et cū coepisset
rationē ponere. oblatuſ est ei unus qui de
bebat decē milia talenta. Cum autē non
haberet unde reddere. iussit eū dñs eius
uenundari. & uxore eius & filios. & omnia
que habebat & reddi. Procidens autē seruus
ille. orabat eū dicens. Patientiā habe in me.
et omnia reddā tibi. Misertus autē domi

72
nus serui illius. dimisit eum. & debitū di-
misit ei. Egressus autē seruus ille. inuenit
unū de conseruis suis. qui debebat ei cen-
tū denarios. & tenens suffocauit eū dicens.
Redde quod debes. Et percidens conseruus
eius. rogabat eum dicens. Patientiā habe in
me. & omnia reddā tibi. Ille autē noluit. sed
abiit & misit eū in carcerē. donec redderē
debitū. Videntes autē conserui eius que fie-
bant. contristati sunt ualde. & uenerunt &
narrauerunt domino suo omnia que facta erant.
Tunc uocauit illū domin⁹ suus. & ait illi. Ser-
ue nequā. omne debitū dimisi tibi. quō ro-
gasti me. Nonne g̃ oportuit & te misereri cō-
serui tui. sicut & ego tui misertus sum. Et
iratus domin⁹ ei⁹. tradidit eū tortoribus. quo-
adusq; redderē uniuersum debitum. Sic
& pater meus celestis faciet uobis. si non
remiseritis unusquisque fratri suo. de cor-
dibus uestris. *DOM̃c. xxxiii.*

In illo tempore. **SCDM MATHEV.**

Abeuntes pharisei consilium inierunt.
ut caperent eum in sermone. Et mittunt
ei discipulos suos. cum herodianis dicentes.
Magister. scimus quia uerax es. & uiam
dei in ueritate doces. & non est tibi cura
de aliquo. Non enim respicis personam ho-
minum. Dic ergo nobis. quid tibi uidetur.
Licet censu dari cesari annon. Cognita
autem ihesus nequitia eorum. ait. Quid me
temptatis hypocrite. Ostendite mihi
nummisma census. At illi obtulerunt ei
denarium. Et ait illi ihesus. Cuius est ima-
go hec & superscriptio. dicunt ei. cesaris.

In illo tempore. **SCDM MATHEV.**
Tunc ait illis ihesus. Reddite ergo que sunt ce-
saris cesari. & que sunt dei deo. **DOMC. XXXIII.**

In illo tempore. **SCDM MATHEV.**

Loquente ihesu ad turbas. ecce princeps
unus accessit. & adorauit eum dicens. Domine.
filia mea modo defuncta est. sed ueni in

72
pone manum tuam sup eam & uiuet.

Et surgens ihs sequebatur eū. & disci-
puli eius. Et ecce mulier que sanguinis
fluxum patiebatur duodecim annis.
accessit retro. & tetigit fimbriā uestimen-
ti eius. Dicebat enī intra se. Si tetigero
tantū uestimentū eius. salua ero. At ihs
conuersus. & uidens eam dixit. Confide
filia. fides tua te saluā fecit. Et salua
facta est mulier. ex illa hora.

DOMC. V. SCDM IOHANNĒ.

Nullo temp. Cum subleuass& g̃ oculos
ihs. & uidiss& quia multitudo maxima
uenit ad eū. dixit ad philippū. Unde eme-
mus panes ut manducent hi. Hoc autem
dicebat. temptans eum. Ipse enī sciebat.
qd̃ eēt facturū. Respondit ei philippus.
Ducentorū denariorū panes non sufficiunt
eis. ut unusquisq. modicū qd̃ accipiat. Di-
xit ei unus ex discipulis eius. andreas frater

symonis petri. Est puer unus hic. qui
habet quinque panes hordaceos. & duos pis-
ces. Sed hec quid sunt inter tantos. Dixit
ergo ih̄s. Facite homines discumbere. Erat
autē foenū multū in loco. Discubuerunt
ergo uiri. numero quasi quinque milia. Acce-
pit g̃ ih̄s panes. & cū gratias egisset. distribu-
it discubentibus. Similiter & ex piscib;.
quantū uolebant. Ut autē impleti sunt. dixit
discipulis suis. Colligite que superauerunt
fragmenta. ne pereant. Collegerunt ergo. &
impleuerunt duodecim cophinos fragmen-
torū ex quinque panib; hordaceis. que super-
fuerunt his qui manducauerant. Illi ergo ho-
mines cū uidissent qđ fecerat signū. dicebant.
Quia hic est uere ppheta. qui uenturus est
in mundum.

Nullo temp̃.

Erat homo ex phariseis nichodemus no-
mine. princeps iudeorum. Hic uenit ad

74
ih̄m nocte. & dixit ei. Rabbi. scimus quia
ad dō uenisti magister. Nemo enī potest haec
signa facere que tu facis. nisi fuerit d̄s cum eo.
Respondit ih̄s. & dixit ei. Amen amen dico
tibi. nisi quis natus fuerit denuo. non potest
uidere regnū dī. Oicit ad eum nichodemus.
Quomodo potest homo nasci cū sit senex.
Numquid potest in uentrē matris sue iterū intro
ire & nasci. Respondit ih̄s. Amen amen dico
tibi. nisi quis renatus fuerit ex aqua & spū. n̄
potest introire in regnū dī. Quod natū ē ex
carne caro est. & qđ natū ē ex spū. sp̄s est.
Non mireris quia dixi tibi. oportet uos nasci
denuo. Sp̄s ubi uult spirat. & uocē ei⁹ ua
dis. sed non scis unde ueniat & quo uadat.
Sic est om̄is qui natus ē ex spū. Respondit
nichodem⁹. & dixit ei. Quomodo possunt
hec fieri. Respondit ih̄s. & dixit ei. Tu es ma
gister in israhel. & hec ignoras. Amen amen
dico tibi. quia quod scimus loquimur. & qđ

uidimus testamur. & testimonium nr̄m
non accipitis. Si terrena dixi uobis &
n̄ creditis. quomodo si dixerō uobis celestia
credetis. Et nemo ascendit in celū.
nisi qui de celo descendit. filius hominis q̄
est in celo. Et sicut moyses exaltauit
serpentē in deserto. ita exaltari oportet
filium hominis. Ut om̄is qui credit in ip
so non pereat. sed habeat uitam eternam.

76
ORDO IN PURIFIC. SCAE MARIE. Post hora tēia

P scola stante in choro dicat Sacerd.
RUDI Q̄S D̄N̄E PLEB̄E
tuam et quę extrinsecus annua
tribuis deuotione uenerari. in
terius assequi gratię tuę luce concede. P
finita ea. scola exeunte de choro incipi
at cantor & esponsorium.

Postquam impleti sunt dies. ✓ Obtulerunt pro eo domino.

Uo finito tunc incipiat cantor
& esponsorium.

Gaude maria uirgo. ✓ Gabrihelem archangelū credim⁹.

F amulorum tuorū q̄s d̄n̄e delictis ignos
ce. ut qui placere de actib; nr̄is non ua
lem⁹. genitricis filii tui d̄n̄i dī nr̄i inter
cessione saluemur. P. Et tunc benedict

ceteri ibi repleta hoc modo fiat. OR.

O m̄ps sc̄mp d̄s. qui hodierna die
unigenitū. ulnis sc̄i symeonis in
templo sc̄o tuo suscipiendū presentas

ti. tuam deprecamur clementiam. ut hos ce-
teros quos nos famuli tui in tui nominis
magnificentiam suscipientes gestare cupi-
mus licet accensos. benedicere. & sanctifica-
re atque lumine supernae benedictionis ac-
cendere digneris. quatinus & hos tibi domino
deum nostro offerendo. digni. & sancto igne tuae
dulcissime caritatis succensi. in templo
sancto glorie tue representari mereamur. *℟.*

Quoniam deus omnipotens creator celi & terre. *OR.*
rex regum. & dominus dominantium. exaudi
nos famulos tuos clamantes & orantes
ad te. precamur te domine sancte pater omnipotens eter-
ne deus. qui omnia ex nihilo creasti. & iussu
tuo per opera apostoli hunc liquorē ad perfec-
tionē cerei evenerē fecisti. & qui hodie
na die petitionē iusti symeonis imple-
sti. te humiliter deprecamur. ut has cande-
las ad usus hominum & ad sanitatē corpo-
rum. & animarum. siue in terra. siue in aquis.

76
per inuocationē scī tui nominis. & p
intercessionem scē marie uirginis geni
tricis tue. cuius hodie deuote festa p co
limus. p precesq; omniū scōrū tuorū. be
nedicere. & scīficare digneris. ut hęc plebs
tua illas honorifice in manib; portans.
cantando teq; laudando. tu exaudias
uoces illius decro tuo scō. & de sede ma
iestatis tue. p pitiusq; sis omib; clamantib;
ad te. quos redemisti p cioso sanguine tuo.
Qui uiuis & regn.

ALLIA

Benedic dñe ihū xpē hanc creaturā cerei.
supplicantib; nobis. & infunde ei p cru
cis tue scē uirtutē. benedictionē celestē.
ut qui cā ad repellendas tenebras humano
generi tribuisti. talitē signaculo crucis tue.
fortitudinē & benedictionē accipiat. ut
in quib; cūq; locis accensa siue posita fue
rit. discedat. & tremescat diabolus. & fu
giat pallidus cū omib; ministris suis. de

habitationibus illis. nec presumat amplius
inquietare seruientes dō. Proinde supplices
te q̄s dñe. ut emittas sc̄m. angelū tuū rapha
helem. qui euulsit & repulsiu asara & tobias
demonē mortiferū infestantē. conterat illū.
& p̄dat decunctis habitationib; colentiū dñm.
de basilicis. de domib; . de angulis. de lectu
lis. de refectoriis. de uniuersis locis. in q̄b; cūq;
dō famulantes habitant. & requiescunt. dor
miunt. uigilant. ambulant. & consistunt. n̄
ualcat amplius inquietare. uel pauores inmit
tere super illos. quos chrisimatis tui unctione
fecisti ēē munitos. Benedico te in nomine
dñi dī n̄ri. & scē trinitatis. ut sis extermina
tio diaboli. & om̄ium contubernaliū eius. *℟.*

Alta uoce. Dñs uobiscū. Et cū spū tuo.
Sursū corda. habem⁹ ad dñm. Grās agam⁹
dño dō nostro. Dignū & iustum est. *℟.*
℟. & iustum ē equū & salutare. Quia sere
nissimā ac placidissimā stellā genitricem

77
tuam. cuius sacratissimū nomen p ineffabile
in enarrabile meritum. stella maris int̄ p̄tat̄
humanū genus illuminare dignatus es. Pro
hoc maxime gaudio hodierna die ouantes.

& ideo in nr̄is manib; uenerabilē candelas
ferentes. & incessabili uoce clamantes. ut pro
dulcissimo amore & clementissima int̄cessi
one tue dignę genitricis. semperq; uirginis
nos indignos. sed tamen p̄ciosissimo sanguine
tuo redēptos. te eterno ac uero lumine faci
as perfrui. P. *Tunc cantor incip̄ alta*

Aue gratia plena dei genitrix uirgo. uoce.

I *Demde accendant candel. Sequit̄ or̄.*

illumina q̄s dñe populū tuū. & splendore
gl̄e tue cor eius semp accende. ut saluato
rem suum & incessantē agnoscat. & ueracit̄
adp̄hendat. Dñm nr̄m. *Tunc accedant*

duo p̄bri. et tollant archā. Cantor inc̄.

Senex puerū portabat.

Adorna t̄ba

laniū. t̄m.

Stantibus autem ante ianuam ecclesie
priusquam intrent dicat ista oratio.

Da quoniam domine populo tuo inuiolabilem fidei
firmitatem. ut qui unigenitum tuum in tua tecum
gloria sempiternum in ueritate nostri corporis na-
tum de matre uirgine confitentur. ut ap-
senti-
bus liberentur aduersis & mansuris gaudiis in-
serantur. **P.** Finita oratio cantor incipit.

A. Cum inducerent. **Ps.** Benedictus. Ascenden-
tibus in chorum alta uoce cantantibus
Ibi quoque psalmo finito sine gloria cum A. dicat oratio.

PERFICE in nobis quoniam domine gratiam tuam. qui
iusti symeonis expectationem implesti. ut sic
ille priusquam christum dominum uidere mereretur
mortem non uidit. ita & nos uitam obtineamus
aeternam. **P.** Nullo statim interuallo

incipiant pueri. ymnus de Sancto Symeone

Qui sine peccato ymnus expleto incipit cantor.

Responsum accepit symeon.

Benedictus cineris in capite ieiunii oratio.

Dom̄ps sempit̄ d̄s. parce metuentibus pro
pitiare supplicantibus & mittere dignare
sc̄m angelū tuū de celis. qui benedicat et
sc̄ificet cineres istos. ut sint remediū saluta
re omnib; nomen sc̄m tuū humilit̄ imploran
tib;. ac sc̄m & ipsos p̄sc̄scientia delictorū suorū
accusantib;. atq; ante conspectū diuinę
clementię tuę facinora sua deplorantib;.
uel serenissimā pietatē tuā supplicet obnixe
q; flagitantib;. p̄sta q̄s. p̄ inuocationem
sc̄ssimi nominis tui. ut quicūq; eos sup se
asperserint. p̄dēptione peccatorū corpo
ris sanitatē & anime tutelā p̄cipiant. P.

A Exaudi nos domine. **Ps** Saluum me fac d̄s. Gl̄a. Sc̄dm.

A Inmutemur habitum in cinere. **O R A T I O**

D S qui humilitatione flecteris. & satis
factione placaris. aurē tuę pietatis incli
na p̄cib; nr̄is. & capitib; seruoꝝ tuorū horū
cinerū aspersione attactis. effunde p̄picius
gratiā tuę benedictionis. ut eos & spū con

punctionis repleas. & quod iuste postu-
lauerint efficacit̃ tribuas. & concessa per
petua stabilitate manere intacta decernas. p.

ā Iuxta uestibulū. *R.* Iecce nunc temp̃. *R.* Emendemus.

*I*ndie palmarum clero in choro stante
pontifex hanc orat̃ dicat.

*Q*UASI ITA q̃s dñe plebē tuā. & corda sa-
cris dicata mysteriorū pietate tuere p
uigili. ut remedia salutis eterne que te
misericordie percepit. te p̃egente custodiat. p.

*E*xultab; dñe cantor. Surgite sc̃i. Deinde. *R.*

Conclusit uias meas. *V.* Om̃s inimici. *R.* In surrexer̃ in me.

V. Et dederunt in escā. *R.* Dixerunt imp̃i. *V.* Viri imp̃i.

R. Viri imp̃i dixer̃. *V.* Contumelias. *I*nteritibus

Circū dederunt mē uiri mendaces. *A*nt̃ cant̃. *R.*

*G*ratia tuā dñe mentib; nr̃is infunde.
ut qui ang̃lo nunciantē xp̃i filii tui in
carnationē cognouimus. p̃ passionē
eius & crucē. ad resurrectionis gl̃am p̃
ducamur. Qui tecū.

Cum adpropinquassent ierosolymis.

79

In initio euanglio . dicat sacerdos .

hanc benedict.

BENEDIC TONE

QS HOS PALMARUM

ET OLIVARVM RAMOS.

& presta . ut quod popu

lus tuus tua ueneratione

hodierna die corporaliter agit . hoc spi
ritaliter summa deuotione pficiat . de hoste
uictoria reportando . & opus misericordie
summopere diligendo . humiliter etiam
dne deprecamur . ut predictarum arborum
germina ita scificare digneris . ut loca
ad que deportata fuerint . scificata effi
ciantur . quo iniquitas omnis seu illusio
demonum abscedat . & tua nos semper dexte
ra protegere dignetur. *ALLIA.*

*Q*S cuius filius pro salute generis humani
de celis descendit ad terras . & propin

quante hora passionis sue ierosolyma
uenire. & a turbis rex appellari ac lauda
ri uoluit. Benedicere dignare hos ramos
palmarum ceterarumque frondium. ut omnes qui
eos laturos sunt. hic & in futuro. cum pal
ma uictorie. & fructu bonorum operum
ualeant apparere. *Ps. cundē.*

Dominus qui per oliue ramum pacem terre nun
tiare iussisti. presta quod ut hos ramos pal
marum uel aliarum arborum. tua celestis be
nedictione sanctifices. ut cuncto populo
proficiant ad salutem. *Ps.*

Memento Domine semper Dominus. qui dominum nostrum Iesum
Christum hodierna die super pullum asine se
dere fecisti. & populorum turbis uestimenta
uel ramos arborum in uia sternere & osan
na decantare in laude ipsius docuisti. da
quod ut illorum innocentiam imitari possimus.
et eorum meritum consequi mereamur. *Ps.*

Exorcismus frondium.

50
EXORCI HOC te creatura om̄is florum &
frondium. in nomine patris om̄p̄is. & in
nomine ih̄u xp̄i filii eius. om̄is sp̄s inimici.
om̄isq; incurſio demonū eradicare & ex
plantare ab hac creatura. ut hanc gerentes.
& ad di grām feſtinantes. non inquietare.
non illudere p̄ſumas. inter dico tibi. f̄ dñm.

DS QUI FILIUM TVVM *O R.*
unigenitū. p̄dēptione nr̄a dignatus
eſ dirigere. ut populū tuū ab initio in pec
cati profundū dimerſū. a morte reuoca
reſ ad uitā. & c̄yrogapho loetali delecto.
ſanguine filii tui gentib; innouareſ reg
num. Ds qui diſperſa congregaſ. & c̄
gregata conſeruaſ. q̄ populis obuiā xp̄o
ramoſ palme portantib; benedixiſti.
benedic etiā hoſ ramoſ palme. & arbo
rū. quos tui famuli ad nominis tui be
nedictionē fideliter ſuſcipiunt. & in
quocūq; loco introducti fuerint. be

nedictionem tuam consequantur. ut
 omni aduersa ualitudine effugata. dex
 tera tua protegat. quos redemit. Et eundem.
 Dñs uobiscū. Et cū spū tuo. Sursū cor
 da. habem⁹ addñm. Grās agam⁹ dño
 dō nrō. Dignū & iustū est. *P R I E.*

Daceterne dñs. Mundi conditor omniūq;
 creaturarū mirabilis dispositor. O s
 qui int̄ ipsa mundi primordia cū ex ni
 hilo cuncta conderes ligna fructifera
 & diuerso usui congrua terrā pducere
 iussisti. ac post maledictū int̄ dictę ar
 boris. uniuersa nobis p oboedientiam
 unigeniti filii tui in benedictionē con
 uertisti. benedic etiā & hos multigena
 rum arborū ramos. inter quas hec pre
 cipue arbor oliue pinguedine cunc
 ta pcellit. Per quā etiā cum mundi cri
 mina diluuiū quondā expiarentur
 effuso. columba ramū eiusdē deferens

81
pacem terre redditā nuntiavit. Nec
non & innocens turba spū scō afflata.
unigenito dño nrō ihū xpō p totius
mundi passuro salute. obuiā currens.
palmarū & huius arboris ramos absci
dens. ac uestigis eius sub sternens. iam
quasi triumphatorē de mortis principe
ostendebat. Te igitur dñe suppliciter de
precamur. ut qui annua deuotione eius
dem redēptoris nrī sacratissimā passio
nē puenire nitimur. ipso adiuuante
palmā uictorię tenentes. atq; oleo misē
ricordię intrinsecus refulgentes. in eius
scā resurrectione premiū uite & immor
talitatis coronā accipere mereamur. P.

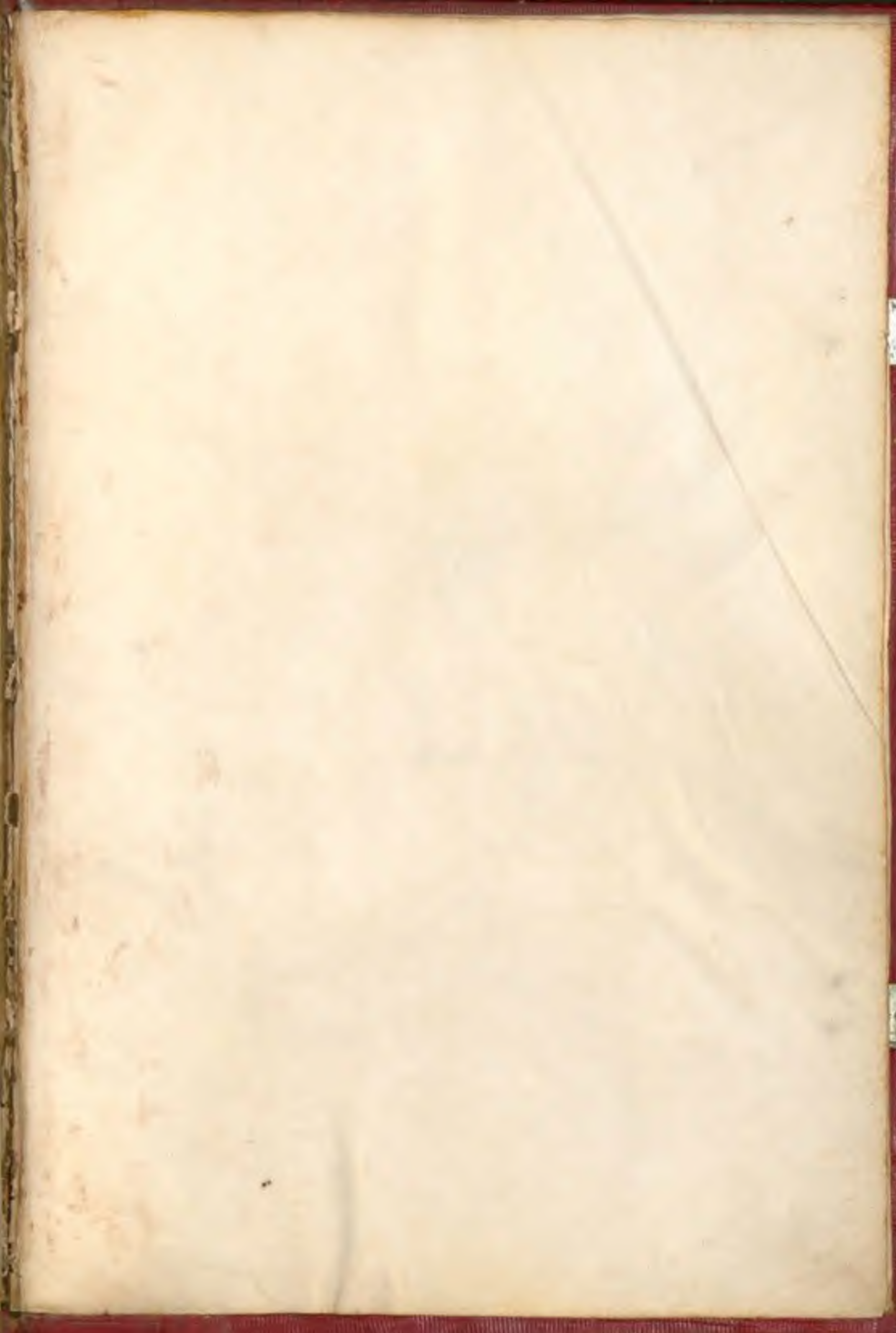
Te incip cantor. A Turba multa. P Cantate. Turba.

O mps semp dñs. qđ xpi filii tui *OR.*
beata passione nos reparas. cōserua inno
bis opera mię tuę. ut in hui⁹ celebritate
mysterii. deuotione ppetua uiuam⁹. P.

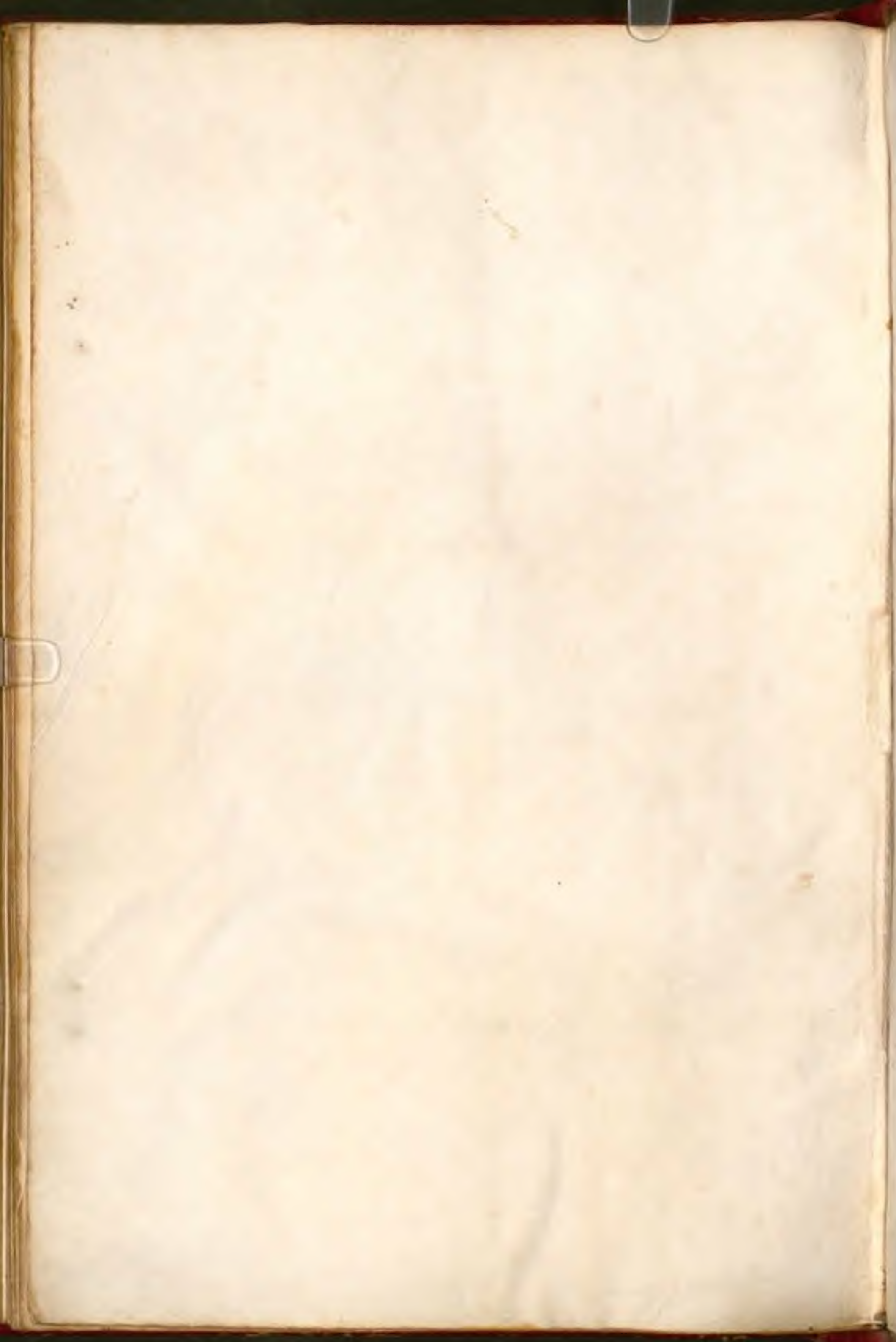

Gemälde f. 1.
2.
3.
4.
31.

10/56
Rk

Cod. lat.
23630

